

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Péče obcí Mikroregionu Džbány o rozvoj sportu.

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

Doc. PhDr. Irena Slepíčková, CSc.

Zpracoval:

Petr Soukup

Září 2009

Touto cestou bych chtěl poděkovat Doc. PhDr. Ireně Slepíčkové, CSc. za odborné vedení práce, za praktické rady a za možnost využití jejích zkušeností v této problematice. Dále děkuji za spolupráci všem představitelům obcí Mikroregionu Džbány.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použil jsem pouze literaturu uvedenou v seznamu bibliografické citace.

Dne 2. 9. 2009

Petr Soukup

Svoluji k zapůjčení své práce ke studijním účelům.

Prosím, aby byla vedena přesná evidence vypůjčovatелů, kteří musejí pramen převzaté literatury řádně citovat.

Jméno a příjmení: Číslo obč. průkazu: Datum vypůjčení: Poznámka:

Souhrn

Název:

Péče obcí Mikroregionu Džbány o rozvoj sportu.

Cíle:

Popsat úroveň péče o sport ze strany obcí sdružených v Mikroregionu Džbány. Zjistit úroveň spolupráce obcí sdružených v Mikroregionu Džbány v oblasti sportu.

Metoda:

Byla použita případová studie za využití smíšeného výzkumu.

Výsledky:

Byla prozkoumána úroveň péče obcí Mikroregionu Džbány o sport a popsána spolupráce těchto obcí v oblasti sportu.

Klíčová slova:

Sport, financování, svazek obcí, mikroregion, veřejná správa, samospráva, sportovní zařízení, sportovní organizace.

Summary

Title:

Care of municipalities in „Microregion Džbány“ for sport development.

Aims:

Describing the level of sport care by municipalities united in „Microregion Džbány“. Finding out the level of cooperation of municipalities united in this region in sport sphere.

Method:

There was used the case study using mixed research.

Results:

The level of sport care of municipalities in „Mikroregion Džbány“ has been analysed and cooperation of these municipalities has been described.

Key words:

Sport, financial support, municipality association, microregion, public administration, self-government, sport facilities, sport organisation

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Teoretická část	11
2.1	Sport	12
2.2	Sport jako sociální jev	14
2.2.1	Sociologický pohled na sport.....	14
2.2.2	Institucionální rámce a klasifikace sportu.....	15
2.2.3	Sport jako veřejný statek.....	16
2.3	Nová podoba českého sportu.....	19
2.3.1	Vývoj sportu v ČR po roce 1989.....	19
2.3.2	Vstup veřejné správy do péče o sport: rok 1998 až 2002	20
2.3.3	Současný stav v péči o sport: období od roku 2003.....	21
2.4	Organizace sportu v České republice	22
2.5	Financování sportu v České republice.....	27
2.6	Podpora sportu a tělovýchovy v obcích.....	32
2.6.1	Možnosti financování sportu obcemi.....	34
2.7	Stát a zabezpečení sportu v České republice	35
2.7.1	Reforma veřejné správy	36
2.7.2	Základní dokumenty podporující rozvoj sportu v české republice	36
2.8	Funkce a činnosti veřejné správy	39
2.8.1	Charakteristika veřejné správy.....	39

2.8.2	Veřejná správa jako funkce zřizovatele	41
2.8.3	Instituce a subjekty veřejné správy	41
2.9	Státní správa	42
2.9.1	Orgány a instituce státní správy	42
2.10	Územní samospráva.....	43
2.10.1	Charakteristika územní samosprávy	43
2.10.2	Funkce územní samosprávy	45
2.11	Obec – základní článek územní samosprávy.....	45
2.11.1	Charakteristika a působnost obce.....	45
2.11.2	Postavení obcí v ČR.....	46
2.11.3	Spolupráce obcí.....	47
2.12	Regionální politika	48
2.12.1	Regionální politika v ČR.....	48
2.12.2	Národní rozvojový plán.....	49
3	Cíle a úkoly práce	50
3.1	Hlavní cíl (úkol) práce.....	50
3.2	Dílčí cíle (úkoly) práce.....	51
4	Metodika výzkumu	51
4.1	Smíšený výzkum	51
4.2	Kvalitativní výzkum	52
4.3	Metody získávání dat.....	52
4.3.1	Sekundární zdroje dat (metody sběru existujících informací)	52
4.3.2	Primární zdroje dat (vlastní sběr informací)	53
4.4	Zpracování dat.....	54
4.4.1	Případová studie	55

5	Výsledková část	55
5.1	Souhrnná charakteristika území Mikroregionu Džbány	55
5.1.1	Vznik svazku obcí Mikroregionu Džbány	60
5.1.2	Strategická vize rozvoje Mikroregionu Džbány na 10 - 20 let	60
5.2	Města a obce Mikroregionu Džbány	61
5.2.1	Město Bystřice	62
5.2.2	Obec Jankov	62
5.2.3	Obec Miličín	63
5.2.4	Obec Neustupov	64
5.2.5	Obec Olbramovice	65
5.2.6	Obec Ratměřice	65
5.2.7	Obec Vojkov	66
5.2.8	Město Votice	67
5.2.9	Obec Vrchotovy Janovice	68
5.2.10	Obec Zvěstov	69
5.3	Dotazníkové šetření	70
6	Diskuse	74
7	Závěr	77
8	Použitá literatura	79
9	Seznam příloh	84

Seznam grafů a tabulek

Graf č. 1 - Procentuální podíl rozlohy jednotlivých obcí mikroregionu

Graf č. 2 - Procentuální podíl počtu obyvatel jednotlivých obcí mikroregionu

Schéma č. 1 - Disponibilní fond ČR

Tabulka č. 1 - Základní údaje o obcích Mikroregionu Džbány k 31. 12. 2008.

Tabulka č. 2 - Retrospektivní vývoj počtu obyvatel v Mikroregionu Džbány

Tabulka č. 3 - Vyhodnocení dotazníku

1 Úvod

Pohybová aktivita a sport zastávají stále významnější roli v životě každého z nás i v životě celé společnosti. Nelze si nepovšimnout, jak výrazně stoupla podpora a propagace aktivního a zdravého životního stylu ze strany soukromého i veřejného sektoru. Lidé si začínají uvědomovat, že pohybová aktivita a zejména sport přináší do jejich života celou řadu pozitiv a mají značný vliv na zlepšení jeho kvality. V hospodářsky vyspělých zemích je zdůrazňován zdravotně preventivní význam sportu. Sport také pozitivně ovlivňuje lidskou psychiku, poskytuje člověku celou řadu libých prožitků, má významnou úlohu v přínosu pro rozvoj osobnosti a v neposlední řadě je také důležitým socializačním činitelem.

I když je zřejmá snaha o to, aby lidé čím dál tím více aktivně trávili svůj volný čas a sportovali, jedná se, podle mého názoru, stále pouze o propagační činnost. Když pomineme velká města, kde jsou možnosti pro sport na zcela jiné kvalitativní i kvantitativní úrovni, nejsou stále vytvořené takové podmínky, aby si každý člověk mohl nalézt ten svůj sport, který by pro něj měl nejen zdravotně preventivní účinek, ale který by mu i poskytoval takové zážitky, které obohatí jeho osobnost. Malá města a obce si zajisté tento problém uvědomují, ale bohužel finanční podpora sportu ze strany státu, kdy, podle údajů zveřejněných v Analýze financování sportu v České republice vydaných MŠMT a ČOV (2009), na osobu připadá z veřejných výdajů necelých 300,- Kč, což nás řadí na třetí místo od konce v celé Evropě, neumožňuje obcím investovat do rozvoje sportu na svém území takové prostředky, jaké by byly potřeba. Obyvatelům malých měst a obcí nezbyvá tedy nic jiného než za sportem dojíždět do mnohdy vzdálených větších měst, což jejich náklady značně zvyšuje a pro spoustu lidí jsou právě finance důvodem, proč nesportovat. Z tohoto důvodu by mohlo být sdružování obcí a měst do mikroregionů značným přínosem pro rozvoj sportu na jejich území.

Velmi podstatná je znalost budoucího vývoje konkrétní oblasti, věkového složení obyvatelstva a sociální situace dané oblasti. Za spolupráce jednotlivých obcí sdružených v mikroregionu by mohla vzniknout nová sportoviště dostupná pro všechny obyvatele daného území a mohly by být vytvořeny takové podmínky, kdy nebudou občané limitováni omezenou nabídkou služeb.

Pro tuto práci byly vybrány obce bývalého okresu Benešov sdružené do Mikroregionu Džbány. Název mikroregionu je odvozen od přírodní rezervace rozprostírající se na jeho území. Tento mikroregion byl vybrán záměrně, protože sdružuje jak větší města s počtem obyvatel přesahující 4 tisíce, tak i velmi malé obce. Je známo, že tyto malé obce se potýkají s nedostatkem financí v obecním rozpočtu, a proto jim na rozvoj a podporu sportu již nezůstává mnoho peněz. Za jeden z cílů práce jsem si z tohoto důvodu zvolil zjistit, jaký je rozdíl v podpoře a financování sportu mezi těmito malými obcemi a většími městy.

Téma diplomové práce jsem si zvolil proto, že pocházím z malého města Votice, odmala jsem zde členem místního fotbalového klubu a jako každý obyvatel malého města či vesnice, který má zájem o sport a aktivní trávení svého volného času, jsem se vždy potýkal s nedostatečnou nabídkou služeb v oblasti sportu v blízkém okolí. Problematika podpory sportu na území našeho mikroregionu, jehož jsou Votice střediskovým městem, mě tedy velice zajímá a rozhodl jsem se ji blíže prozkoumat v této práci. Cílem práce je zjistit, jaký je zájem jednotlivých obcí, sdružených v tomto mikroregionu, o sport a jakou částí přispívají obce z obecního rozpočtu na sport a tělovýchovu a na jaké úrovni funguje spolupráce obcí v oblasti sportu a tělovýchovy, existuje-li vůbec. Dílčím cílem, jak uvádím výše, je zjistit, jaký je rozdíl v přístupu k podpoře sportu mezi malými obcemi a většími městy.

2 Teoretická část

V této práci se budu zabývat podporou sportu na úrovni obcí. Proto, abychom lépe porozuměli dané problematice a byli jsme schopni se v ní orientovat, je nutné

vymezit základní pojmy, o kterých bude v práci pojednáváno: co je to sport, jaký byl vývoj jeho organizace v posledních letech a jaká je jeho současná organizace v České republice, jaký je jeho vztah k veřejné správě a jak je zakotven v naší legislativě. Dále bude tato práce pojednávat o veřejné správě, o obcích, o svazcích obcí neboli mikroregionech, do kterých se obce sdružují a v neposlední řadě také o možnostech financování sportu a o úloze obcí v oblasti péče o sport.

2.1 Sport

Sport se v dnešní době stává stále významnějším společenským jevem a lidé mu věnují čím dál tím více svého volného času. V důsledku životního stylu společnosti v posledních letech, projevujícím se nedostatkem pohybu v pracovní i mimopracovní době, se v populaci vyskytly a rozšířily tzv. civilizační choroby, různá onemocnění a zdravotní komplikace. Přiměřená pohybová aktivita je důležitou prevencí zmíněných problémů a patří k významným činitelům podpory kvality lidského zdraví a délky života. Sport je také významným vzdělávacím a výchovným prostředkem, což je důležité zejména u dětí v procesu socializace, v němž se učí dovednostem, postojům, hodnotám a chování. To jim umožňuje účastnit se života společnosti, ve které žijí. V tomto ohledu není pochyb o významu zejména herních činností pro socializaci dětí. Mimo jiné se prostřednictvím hry učí respektu, dodržování pravidel, smyslu pro fair play atd. Sport je také významným společenským činitelem, který napomáhá překonávat mnohé problémy, spojuje lidi a učí je spolupráci a toleranci. Neméně důležitá je jeho role v prevenci různých forem závislostí, kriminality a dalších negativních sociálních problémů.

V současné době jsou užívány ve světě dva přístupy k pojetí sportu. První z nich, tzv. severoamerický, uvažuje jako základní znaky sportu hru, soutěž a výkon. Tento přístup, dříve velice preferovaný i u nás, se nejvíce uplatňuje v profesionálním sportu a je zaměřen především na prosperitu a zisk. Pro potřeby této práce nás však mnohem více bude zajímat přístup druhý, tzv. evropský. Tento přístup pojímá sport mnohem širěji a to jako zábavu, rekreaci a cvičení. Respektuje evropskou anglosaskou tradici novodobého sportu. Vysvětlení pojmu lze hledat v latinském původu slova

„desportare“, které znamená rozptylovat, bavit se. Obdobný význam mají též francouzské a anglické výrazy, ve kterých se vedle významu, jak jej běžně vnímáme, promítá i základ slova pocházející z latiny. Francouzské sloveso „disporter“ znamená bavit se, „le sport“ zábava a např. anglické „sportability“ lze přeložit jako žerty, šprýmy, kratochvíle a náklonnost k nim. (Slepičková, 2005)

Ve světě je toto širší vymezení pojmu sport stále více akceptováno. V tomto smyslu byla v roce 1992 přijata zástupci evropských zemí odpovědných za tělovýchovu a sport tzv. Evropská charta sportu, která sport vymezuje následovně: *„Sportem se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které, ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoliv, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné a psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“*.

Definice sportu vytvořená na půdě Evropy je opravdu široká. Poskytuje prostor pro začlenění i těch činností do sportu, které stály v předchozích přístupech na rozmezí sportu a jiných oblastí či které dokonce za sport nebyly považovány vůbec. Stejná důležitost je přikládána jak sportu výkonově orientovanému, jako je výkonnostní a vrcholový sport, tak nejrůznějším formám sportu provozovaným za účelem posílení zdraví, pro rekreaci či pro silné emociální zážitky. (Slepičková 2005)

Dalším významným dokumentem zabývající se sportem, je Bílá kniha o sportu, kterou přijala Evropská komise v Bruselu 11. července 2007 jako svoji první ucelenou iniciativu v oblasti sportu. Účelem bílé knihy je poskytnout strategickou orientaci týkající se role sportu v EU. Je zde vyzdvihován společenský a hospodářský význam sportu s důrazem na dodržování požadavků právních předpisů EU. Bílá kniha je výsledkem rozsáhlých konzultací vedených s organizacemi působícími v oblasti sportu. Vychází ze zásad subsidiarity, autonomie sportovních organizací a současného právního rámce EU. Rozvíjí koncepci specifčnosti sportu v mezích současných kompetencí EU. Bílá kniha o sportu používá v rámci jasnosti a jednoduchosti definici sportu, jak ji zavedla Rada Evropy.

V současnosti se světem šíří pojem pod heslem „sport pro všechny“. „Jde o zdůraznění prapůvodního pojetí sportu, kdy se soutěžení orientuje na překonávání jednotlivých stupňů zdatnosti jedince. To vše ukazuje na nedostatek pohybu lidí

v moderní vyspělé společnosti a s tím především související vyšší výskyt srdečně-cévních a dalších civilizačních chorob. Existuje snaha nalézt nový životní styl pro postindustriální společnost, ve které jsou eliminovány pohyb a fyzická námaha z každodenní pracovní činnosti. Tělesná aktivita se má stát součástí trávení volného času a regenerace sil.“ (např. Novotný, 2000)

2.2 Sport jako sociální jev

2.2.1 Sociologický pohled na sport

Sport patří k nejdiskutovanějším jevům společnosti nového tisíciletí. Jeho význam je dnes umocňován svým nesporným dopadem v rovině sociální, ekonomické i kulturní. Je ztělesněním obdivovaných hodnot radosti z pohybu, výkonu, zdraví a krásy. Na druhou stranu však také odráží i řadu problémů - komercializace, konzumní způsob života, drogová scéna, doping, korupce, rasismus a násilí. Čím více stoupá mediální přitažlivost a působivost sportu, tím více je odkrývána i tato jeho negativní stránka.

Sport je nepřehlédnutelným kulturním a sociálním jevem, stal se fenoménem, který je mediálně přenášen do celého světa a přitahuje pozornost veřejnosti více, než jakákoli jiná oblast veřejného života. Zároveň však jako masově praktikovaná forma harmonizující pohybové aktivity ztrácí svůj původní význam a stává se spíše předmětem divácké pozornosti, než nedílnou součástí každodenních forem volnočasových aktivit. Vztah sportu a společnosti odráží různost základních názorů na svět, hodnotové směřování, politické postoje či ideologická východiska. Pro jedny může být sport alfou a omegou aktivně zaměřeného životního stylu, pro jiné neodmyslitelnou formou pasivního přijímání vzrušujících forem rozptýlení a pro další pouze okrajovou záležitostí v jejich životě. Sport se tak stává součástí sociálního a kulturního světa, ve kterém žijeme, je součástí kultury. Není to pouze aktivní pohybová a herní aktivita, ale i sociální fenomén, jehož význam daleko přesahuje dosažené výsledky či statistiky utkání.

V neposlední řadě je sport sociální konstrukt, neboť je aktivitou vznikající a vyvíjející se ve vzájemném soužití lidí a byl utvářen (konstruován) v rámci kulturně podmíněných sociálních vztahů. Z tohoto důvodu má nezastupitelné a nesmírně ilustrativní sociální, politické a ekonomické znaky. Sport nám pomáhá lépe porozumět kultuře, ve které byl utvářen a přispívá ke komplexnějšímu zkoumání společnosti. (Sekot, 2003)

2.2.2 Institucionální rámce a klasifikace sportu

Je nutno si uvědomit, že sport je pojem velmi široký, zahrnuje nejen soutěže a institucionalizované sportovní týmy, ale i další aktivity, ve kterých existuje jisté fyzické úsilí, dodržování daných pravidel formy konání, ale i určité měření výkonnosti. Sport je v současnosti velice diferencován a proto je nutné obsah tohoto problému zúžit. K tomu budeme vycházet z členění, které použil Novotný (2000). Podle Novotného by bylo institucionalizovaný sport možno považovat za součást veřejné ekonomiky. Toto je však jednoznačné pouze u školního sportu a víceméně u komunálního (v případě obecních, městských sportovních středisek). Neinstitutionalizovaný sport, neorganizovaný a dobrovolný organizovaný sport je z ekonomického hlediska zdánlivě záležitostí ekonomiky domácností a je spojen především s výdaji rodinných rozpočtů, a proto je ve velké míře součástí privátního sektoru. Do zkoumání ekonomiky sportu lze také zařadit celý subsystém pasivních účastníků, tzn. diváků a sázkařů. Zejména sportovní sázení je ekonomicky významným jevem.

Podle Novotného (2000) je důležité pro pochopení otázky institucionálního zařazení sportu ujasnit si vztahy tří institucionálních rámců sportu - vládního sektoru a státní správy, sportu organizovaného v rámci sportovních federací a sportu organizovaného v rámci olympijského hnutí. Víceméně se jedná o tři nezávislé institucionální subsystémy. Stát by měl vytvořit legislativní podmínky pro rozvoj sportu a zabezpečit povinnou tělesnou výchovu a sport ve školách, v armádě a policii apod. Měl by se snažit dodržovat doporučení Rady Evropy týkající se sportu a

prostřednictvím vlády, krajských a obecních úřadů se starat o občana z hlediska možností jeho sportovního rozvoje.

Dobrovolný organizovaný sport by měl vytvářet podmínky pro občana-sportovce, který chce sportovat především ve svém volném čase. Organizován je v občanských sdruženích, od sportovních oddílů až po mezinárodní sportovní federace. Formy takového sdružování jsou nutné z důvodů sjednocování sportovně technických podmínek a organizování sportovních soutěží na všech úrovních. Vztahy mezi jednotlivými subsystémy jsou velmi volné, neexistuje zde nadřízenost a podřízenost. Vláda nemůže nic nařizovat národnímu sportovnímu svazu ani národnímu olympijskému výboru. NOV nemůže nic nařizovat sportovnímu svazu a opačně. (Novotný, 2000)

2.2.3 Sport jako veřejný statek

Sport jako odvětví je velmi široký rozporuplný jev, jehož produkt nelze jednoznačně zařadit k některé ze dvou základních kategorií statků, které vymezil Samuelson (statky privátní a statky veřejné). V té nejjobecnější představě sport jako významný statek nefiguroval, nepovažoval se za odvětví jako např. školství nebo zdravotnictví.

Abychom mohli zodpovědět otázku, zdali patří sport do veřejného sektoru, musíme si nejdříve vymezit, co tento pojem znamená. Podle Novotného (2000) nastupuje veřejný sektor tam, kde selhávají klasické tržní mechanismy zabezpečující efektivní alokaci zdrojů. Klasická tržní regulace funguje jen za předpokladu, že:

- Neexistují kolektivní statky
- Neexistují externality (netržní vliv na trh nebo na ekonomické vztahy)
- Neexistují monopoly
- Je zabezpečena plná informovanost

- Všechny trhy jsou komplexní

V případě, že není splněna jen jedna z výše uvedených podmínek, tržní regulace selhává a výsledkem je narušení efektivní alokace zdrojů v hospodářství.

Z hlediska ekonomického lze sport a jemu podobná odvětví se službami podobného rázu považovat za smíšené kolektivní statky. Pochopit to lze, zamyslíme-li se nad využíváním (spotřebou) sportovní metodiky, hřišť, stadionů, turistických, cyklistických a lyžařských cest apod. Ze spotřeby lze v tomto případě jedince částečně vyloučit, ale nastane-li vlastní spotřeba, je většinou nedělitelná. Kvalita je pro všechny zúčastněné stejná. Např. v plaveckém bazénu nelze dát jeho části jednotlivcům, podobně jako u turistických cest a řady dalších, o školním sportu a tělesné výchově ani nemluvě.

Z hlediska financování lze u statků a služeb sportu nalézt znaky nečistého tržního statku. Uplatňují se zde diskriminační opatření státu a to zejména fiskálního charakteru (daňové úlevy). Důvody těchto opatření jsou politického a sociálního rázu. Státy si uvědomují význam statků a služeb sportu z důvodů výchovných, zdravotních, branných, ale i reklamních. Zároveň se snaží zohledňovat i problém sociální, zmírňovat drahé vstupy, které se u této spotřeby vyskytují, a umožnit širokým vrstvám občanů sportovat. Plnění politických cílů je tak podmiňováno plněním cílů sociálních. Proto jsou v této oblasti možné některé intervence do cen.

Ani ve sféře školního sportu a tělesné výchovy v místních poměrech nelze sport zařadit mezi čisté veřejné statky, neboť rodiny mají s tělesnou výchovou vždy spojeny jisté výdaje.

Ani podmínka neexistence externalit zde není splněna. Externality se zde vyskytují a způsobují narušení podmínek alokační efektivnosti (tj. nemůže se nikomu zlepšit situace, aniž by byla situace někomu jinému zhoršena). Vstupují zvenku nebo jsou produkovány samotnou hlavní činností jako vedlejší produkt. U sportu to jsou především podmínky, které zvýhodňují nebo znevýhodňují vlastní sportovní činnost. Např. v našich poměrech je typickou externalitou znečištění ovzduší. To potlačuje všechny venkovní sporty a zájemce nutí vybírat si takové, které se provádějí uvnitř

v halách. Ti jsou tak nuceni volit si pro sport prostředí, které je investičně i provozně náročnější. Tento uvedený případ je příkladem negativní externality zvyšující náklady a následně snížení efektivity. Vícenáklady, které vznikají sportovnímu klubu, jednotlivci, nebo celé společnosti, způsobené jiným subjektem, nejsou součástí produkční funkce např. daného podniku, který znečištění způsobuje. Čistý tržní mechanismus není schopen na to reagovat, jsou nutné zásahy veřejné moci. Např. vyšší výdaje veřejných rozpočtů na výstavbu krytých tělovýchovných zařízení, podpora jejich provozu atp. Příkladem pozitivní externality je např. eliminace plavecké negramotnosti, což se projevuje společenskými přínosy jako např. snížení počtu úmrtí lidí z důvodu utonutí nebo snížení nákladů na léčení osob postižených srdečně-cévními chorobami. Jako další příklad pozitivní externality se uvádí význam sportu pro hospodářský rozvoj regionu. Vzhledem k přítomnosti pozitivních a negativních externalit je nutná existence vnějších mimotržních zásahů, které eliminují tržní selhávání. V rámci sportu můžeme často pozorovat i rozdílné vybavení obcí a regionů. Vedle přírodních podmínek jsou dalšími důvody iniciativy zájmových skupin, rozdílná úroveň hospodářského rozvoje a odlišný politický důraz kladený na sport.

Již přítomnost externalit a existence kolektivních statků produkovaných sportem (např. školní tělesná výchova, některé druhy tělovýchovných zařízení apod.) stačí k tomu, aby byla narušena klasická tržní regulace. Lze předpokládat i existenci nedokonalé konkurence a tím i monopolu ve sportu (např. budování a provozování tělovýchovných zařízení je velice nákladná záležitost, z tohoto důvodu se v obci, místě, státu vybuduje jen jedno tělovýchovné zařízení).

Z uvedeného vyplývá, že při klasifikaci na veřejný nebo soukromý sektor, při respektování kritéria původu zdrojů, spadá celá sféra dobrovolné organizované tělovýchovy a sportu do soukromého sektoru. Při české specifice vysokého podílu vlastnictví tělovýchovných zařízení sportovními kluby je z ekonomického hlediska celá tato činnost mimo zájem vlád všech stupňů. Tato skutečnost může mít i značně negativní dopad na rozvoj sportu zejména v období krizového vývoje ekonomiky. Zdá se, že pro naše tělovýchovné jednoty by se nejlépe hodil pojem „neziskové organizace“.

(Novotný, 2000)

2.3 Nová podoba českého sportu

2.3.1 Vývoj sportu v ČR po roce 1989

Významným mezníkem novodobé historie se nejen pro sport stal rok 1989. Do tohoto roku byla péče o sport v podstatě řízena státem a kontrolována mocenskými strukturami prostřednictvím jednotné tělovýchovné organizace Československého svazu tělesné výchovy. Tato organizace a centrální řízení však nemohly nadále vyhovovat požadavkům, které společenské změny přinesly. Výrazně se začaly i ve sféře sportu prosazovat snahy po pluralismu, decentralizaci a demokratizaci. Se zrušením zákona č. 68/1956 Sb. o organizaci tělesné výchovy a sportu v roce 1990 a se schválením řady nových zákonů se pak již zcela změnilo prostředí, v němž se sport a tělesná výchova rozvíjely. Obdobná byla situace i další centrální organizace SVAZARMU – Svazu spolupráce s armádou, která se zabývala technickými a tzv. brannými činnostmi.

Lze říci, že k započatí změn ve sportu došlo hlavně na základě impulsů vycházejících zevnitř. Významným iniciátorem změn v ČSTV byly především sportovní svazy, vně však začaly nabírat sílu organizace, které po řadě desetiletí obnovily svou činnost. ČSTV, do té doby monopolní organizace, se postupně začal přeměňovat. Lze konstatovat, že proměny sportovního prostředí byly výsledkem uvážlivého organizovaného postupu, při němž byly zvažovány dopady změn z hlediska právního a ekonomického. Celý tento proces probíhal až do konce roku 1992. Za druhý mezník lze považovat rok 1993, kdy došlo k rozdělení Československé federativní republiky na dva samostatné státy a od této události se situace ve sportu postupně začala stabilizovat.

Zrušením zákona č. 68/1956 Sb. došlo k oddělení zajišťování sportu na úrovni státu a na úrovni spolků. Vedle státu a spolků se začala prosazovat i soukromá zisková sféra zaměřená především na poskytování celé řady sportovních služeb. Organizace

sportu je v České republice v současné době založena na tomto triumvirátu státní, spolkové a privátní sféry. (Slepičková, 2000a).

V tomto období začalo trochu výraznější úlohu hrát Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jemuž byly tzv. kompetenčním zákonem České republiky svěřeny vedle školství do péče také sport a mládež. Žádný zákon či jiné pravidlo však tuto úlohu blíže nespecifikovaly. Ve státě nadále probíhaly legislativní změny, které zasahovaly i do života sportovních sdružení. Tyto změny se týkaly hlavně ekonomických a daňových záležitostí a v neposlední řadě také záležitostí nemovitého majetku. Roztříštěnost a doznívající vzájemné spory dobrovolných organizací, které ze setrvačnosti hrály stále nejvýznamnější úlohu v zajišťování sportu ve státě, vedly k dohodě, kdy 9 střešních organizací vytvořilo v roce 1994 tzv. Všesportovní kolegium, volné uskupení ustavené v souladu se zákonem o sdružování občanů. Kolegium si stanovilo za cíl postupovat koordinovaně vůči státu hlavně v otázkách legislativy dotýkající se prostředí sportu a vystupovat jednotně za české sportovní prostředí vůči zahraničí. Kolegium tak svedlo do jednoho centra zastřešující dobrovolné organizace působící ve sportu. Ke kolegiu přistoupily i dvě další velké organizace. Český klub turistů a Asociace školních sportovních klubů (nejsou akcionáři SAZKY). Třetí sektor se tak stal rovnocenným partnerem státu. (Slepičková, 2007)

2.3.2 Vstup veřejné správy do péče o sport: rok 1998 až 2002

Před začátkem tohoto období došlo ke změně politické orientace státu, pravicová vláda byla nahrazena na půl roku vládou „úřednickou“. V tomto období se začala výrazněji měnit politika státu také vůči sportu. Vyměnilo se vedení MŠMT včetně náměstka pro mládež a sport. Začaly práce na tvorbě dokumentů s cílem zlepšit zabezpečení sportu v ČR ve všech sektorech.

Po volbách byly zpracovány tři koncepční materiály týkající se sportu:

- Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v ČR

- Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace včetně přípravy talentů
- Národní program rozvoje sportu pro všechny

Tato tři vládní usnesení se stala základem pro formulaci zákona o sportu, o němž se diskutovalo již od roku 1990.

Práce na tvorbě zákona o sportu probíhaly v období, kdy se Česká republika připravovala na připojení k Evropské unii. Součástí těchto příprav byla i reforma veřejné správy. Výsledkem reformy, jež začala být uskutečňována od ledna 2000, byly změny v územním uspořádání státu. Ministerstva se stala především koncepčními pracovišti. Velká část úkolů státní správy se přesunula na kraje, které byly znovu ustaveny, a také na obce.

Uvedené změny uspořádání státu byly zakomponovány do zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Sport byl tímto zákonem vymezen jako „veřejně prospěšná činnost“, což postavilo sport do výhodnější pozice z hlediska financování z veřejných zdrojů. (Slepičková, 2007)

2.3.3 Současný stav v péči o sport: období od roku 2003

Další vývoj sportu a jeho organizační zabezpečení neprochází již změnami revolučního charakteru, ale proměňuje se v kontextu změn ekonomicko-politické orientace české společnosti. S rokem 2002 skončilo přechodné období reformy veřejné správy, byly novelizovány zákony o obcích a krajích a zrušeny okresy jako administrativní články uspořádání státu. Moc ve veřejné správě se přesunula v řadě oblastí včetně sportu výrazně na úroveň samosprávných území. 1. května se uskutečnil vstup ČR do EU.

Co se týče sportu, byly zásadní legislativní předpisy připravené a přijaté v takové podobě, která nevyžadovala zásahů. Organizační struktura MŠMT doznala změn. Příslušný náměstek pro mládež a sport dostal do gesce i další oblasti. Od roku

2006 je oblast sportu na ministerstvu stále personálně oslabována, nicméně úloha ministerstva dle zákona o podpoře sportu se realizuje.

Posledním významným dokumentem pro oblast sportu jsou „Směry státní politiky ve sportu na léta 2004 – 2006“ připravený MŠMT a přijatý jako usnesení vlády č. 673/2003. Materiál ukládá realizovat tyto směry a za tím účelem finančně podporovat z rozpočtu MŠMT oblasti, které již byly více méně uvedeny v zákoně o podpoře sportu. (Slepičková, 2007)

Slepičková (2007) dále uvádí, že je nutné si uvědomit, že participace samosprávných územních celků na péči o sport se odvíjí od politické orientace, popřípadě osobní zainteresovanosti skupin, které v nich vládou. Analýzy ukázaly, že v celorepublikových politických programech se sport objevuje velmi zřídka.

Pro dobrovolná sdružení neznamenal toto období vývoje již žádné zásadní strukturální změny. Všesportovní kolegium se nadále jako zástupce sportovních organizací intenzivně angažovalo při připomínkách připravovaných zákonů a v jednáních s představiteli vlády a poslanci parlamentu. Řada těchto zákonů se velmi úzce dotýkala činnosti a hospodaření ve třetím sektoru. Co se týče převodu nemovitého majetku ze státu na kraje a obce, bylo pozměňovacím návrhem zákona č. 290/2002 dosaženo toho, že tento majetek byl bezúplatně převeden na dobrovolná sdružení, která se stala jejich vlastníky.

Úsilí o rozvoj sportu v České republice však nekončí. Dokladem toho jsou i úvahy o ustavení samostatného ministerstva pro sport, které se čas od času objevují. Připravuje se změna zákona o podpoře sportu. Jak bude český sport organizován a jaké cíle si budou stavět jednotlivé subjekty účastníci se na jeho rozvoji, bude v budoucnu záviset i na podmínkách, které budou vytvářeny nejen v ČR, ale i na půdě EU. (Slepičková, 2007)

2.4 Organizace sportu v České republice

Sportovní činnost je v ČR organizována v rámci činností:

- Státních zařízení: školy, speciální sportovní zařízení patřící do správy MŠMT
- Sportovních klubů podporovaných z celospolečenských zdrojů
- Soukromých zařízení
- Sportovních klubů specializovaných na určitý sport
- Individuálně provozovaných sportovních zařízení aj.

Státní zařízení

Vzhledem k tomu, že stát má zájem na provozování sportu, podporuje tuto činnost hlavně v rámci výchovné a vzdělávací činnosti základních a středních škol, kde je povinná tělesná výchova a částečně i v rámci studijních programů na vysokých školách.

Sportovní organizace (kluby)

Jak uvádí Pilný (2005), v České republice existují tyto základní formy sportovních organizací:

- Občanská sdružení
- Samostatný podnikatel
- Obchodní společnost
- Ostatní typy spolupráce se sportovními subjekty

a) Občanská sdružení

Většina sportovních organizací (sportovních klubů) po právní stránce a z hlediska placení daní aj. existuje jako občanské sdružení. Občanská sdružení existují na základě zákona č. 84/90 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Jde o neziskové organizace, jejichž cílem je dobrovolná činnost na úseku tělovýchovy a sportu.

Sdružení mohou získávat dotace ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu obcí. Ve svém hospodaření se občanská sdružení řídí obecnými předpisy, a pokud to stanovy sdružení umožňují, mohou vyvíjet i podnikatelské aktivity jako doplňkovou vedlejší činnost. Podnikání nesmí být hlavní náplní činnosti.

Úkoly sportovního klubu (SK)

Sportovní klub plní tyto hlavní úkoly:

- Organizuje sportovní činnost v rámci zapojení do sportovních, tělovýchovných a turistických akcí, vytváří pro ni materiální a tréninkové podmínky.
- Vytváří široké možnosti užívání svých sportovišť pro zájemce z řad veřejnosti, zejména pak mládeže.
- Vytváří ekonomickou základnu pro plnění svých cílů a to zejména na vlastní hospodářskou činnost.
- Vede své členy a ostatní účastníky v tělovýchovném procesu ve SK k dodržování základních etických, estetických a mravních pravidel, umožňuje jim širokou informovanost v oblasti tělesné kultury a kultury vůbec.
- Hájí a chrání zájmy svých členů a zastupuje je při jednání se státními orgány, jinými organizacemi, pro potřebu SK jim poskytuje součinnost a pomoc.
- Spolupracuje s orgány státu a s orgány samosprávy (obcí a měst), u nichž vyhledává podporu formou, která směřuje k realizaci společenských zájmů.

- Udržuje partnerské vztahy s ostatními sportovními, tělovýchovnými a turistickými spolky v regionu.
- Dalšími formami své činnosti napomáhá rozvoji veřejného života, zdraví apod. v obci (regionu, kraji aj.), zejména formou veřejně prospěšných prací, organizováním a osvětovou činností.
- Spravuje vlastní majetek.

Mimo svých základních úkolů může SK provozovat podnikatelskou činnost např.:

- Účetní práce a poradenství
- Průvodcovská činnost
- Pořádání kurzů pro cvičitele a trenéry
- Obchodní činnost: koupě a prodej zboží (na základě živnostenského listu) aj.

Za účelem ekonomické základny pro plnění svých cílů a úkolů, případně formou sponzorství, podporuje pořádání sportovních podniků. Může vstupovat do obchodních vztahů a pro tyto účely může zakládat nebo se podílet na zakládání jiných právnických subjektů prospěšných tělovýchově a sportu.

b) Samostatný podnikatel

Z ustanovení obchodního zákoníku vyplývá, že i sportovní organizace, které budou provozovat soukromou činnost, se počítají mezi podnikatele.

c) Obchodní společnost

Sportovní organizace se může podílet na činnosti obchodní společnosti v podstatě dvojím způsobem:

- Jako jediný zakladatel

- Jako společník, spoluzakladatel, akcionář aj.

Pokud chce příslušná sportovní organizace existovat jako obchodní společnost, má možnost využít právní úpravy platné buď pro společnost s ručením omezeným, nebo pro akciovou společnost. Sportovní organizace zde může vystupovat též jen jako spoluzakladatel nebo akcionář. Druhá forma účasti sportovní organizace na činnosti obchodní společnosti je volnější a pestřejší, neboť sportovní organizace se může spolupodílet na jakékoliv obchodní činnosti, která je upravena obchodním zákoníkem. Nevýhodou této formy je ztráta daňových úlev, které požívají občanská sdružení jako neziskové organizace.

d) Ostatní typy spolupráce se sportovními subjekty (formy spolupráce klubů)

Sportovní organizace mohou existovat také na základě smluvní spolupráce s jinými subjekty. Může jít například o formy spolupráce na základě:

- Smlouvy o činnosti

Této formy se využívá tam, kde je účelné vymezit součinnost sportovních organizací, např. v určité lokalitě (v jednom městě, obci nebo okrese apod.), nebo tam, kde z původní tělovýchovné jednoty vzniklo několik sportovních organizací, které chtějí nadále určitým způsobem spolupracovat (potřeba využívat společný majetek apod.). Smlouva o součinnosti může založit volnou spolupráci sportovních organizací bez vzniku nové právnické osoby, nebo může být na základě ní vytvořen svaz, který se posuzuje jako občanské sdružení.

- Smlouva o sdružení

Tuto smlouvu podle občanského zákoníku využívají sportovní organizace pro právní realizaci spolupráce s jinými podnikateli s cílem sdružení investic za účelem společného dosažení zisku apod. Příkladem může být spolupráce sportovní organizace s vlastníkem nemovitého majetku s cílem využívání tohoto majetku pro tělovýchovné a sportovní

účely. Pro toto sdružení je charakteristické, že na základě smlouvy nevzniká právnická osoba.

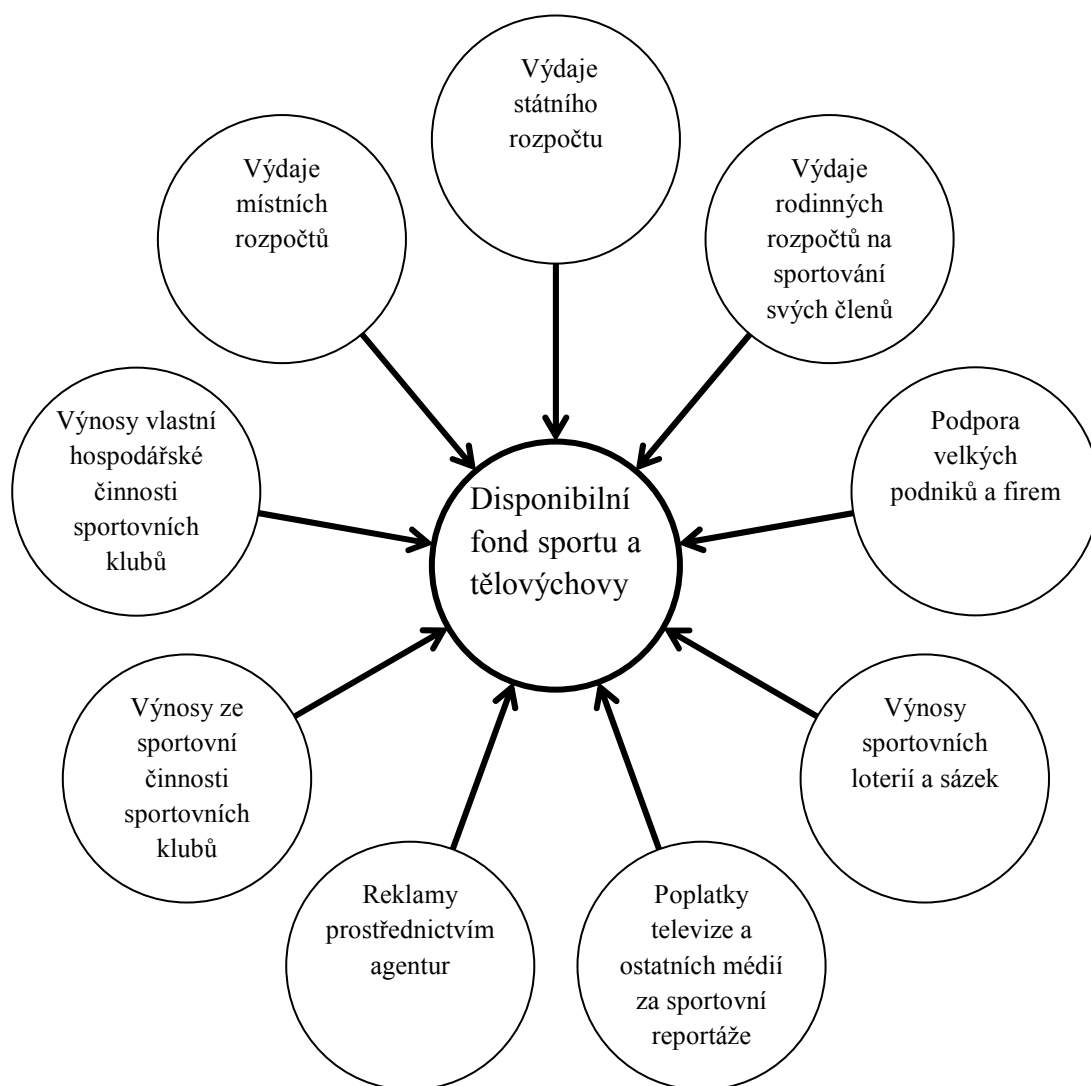
- Smlouva o tichém společenství

Sportovní organizace uzavírají tento typ smlouvy zpravidla při nedostatku vlastních finančních prostředků s jiným poměrně dobře finančně situovaným subjektem. Příslušný dobře prosperující subjekt se stává tichým společníkem určité sportovní organizace, kterou v podstatě finančně zabezpečuje. (Pilný, 2005)

2.5 Financování sportu v České republice

Jak uvádí Novotný (2000), při financování sportu se uplatňuje nejčastěji vícezdrojový systém, který vytváří disponibilní fond sportu a tělovýchovy. Jak vícezdrojový systém vypadá, můžeme znázornit v následujícím schématu.

Schéma č. 1: Disponibilní fond sportu

Pilný (2005) obecně rozděluje zdroje na financování na:

- Centrální
- Místní

Je potřebné, aby maximum zdrojů pro financování bylo soustředěno na místa jejich potenciální spotřeby, tj. do rozpočtů obcí, případně do rozpočtů regionálních či krajských orgánů.

1) Prostředky z centrálních zdrojů (Financování státem)

Prostředky na financování sportu jsou v rámci centra soustředovány každoročně ve státním rozpočtu v kapitole MŠMT – č. 333. Mezi hlavní příjmy této kapitoly patří:

- Státní zdroje
- Finanční prostředky přidělované přímo do rozpočtu MŠMT – kap. č. 333
- Finanční prostředky přidělované MŠMT z kapitoly Všeobecná pokladní správa
- Nestátní zdroje: 50% podíl na výnosech a. s. SAZKA

Neinvestiční výdaje

Výdaje na sport a tělovýchovu ze státního rozpočtu tvoří veřejně prospěšné programy:

- Zaměřené na mládež - sem patří programy: talenty, handicapovaní, sport pro všechny
- Zaměřené na dospělé - sem patří programy: provoz a údržba tělovýchovných zařízení; státní sportovní reprezentace s programy sportovní činnost a tělovýchovná činnost
- Resortní sportovní centra - s programy Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany v koordinaci s programy MŠMT

Investiční výdaje

Jde převážně o finanční prostředky určené na investice pro občanská sdružení (stavby, stroje aj.)

Regionální a municipální zdroje

V současné situaci mohou být v ČR na místní úrovni zdrojem pro výdaje na sport:

- Rozpočty krajských úřadů
- Rozpočty měst a obcí
- Ostatní zdroje - příspěvky podniků a organizací, sponzorství, dary

Rozdělování finančních prostředků (dotací) ze státního rozpočtu

O rozdělování finančních prostředků (dotací) ze státního rozpočtu rozhoduje Rada pro tělovýchovu a sport, která svá doporučení předkládá Ministru školství, mládeže a tělovýchovy. (Pilný, 2005)

Jak uvádí Novotný (2000), občanským sdružením je možno poskytovat účelové dotace ze státního rozpočtu republiky na činnosti spojené se zajišťováním příslušných úkolů - § 5 odst. 2 a odst. 3 písmena c) zákona České národní rady č. 576/90 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v ČR. Na dotaci není právní nárok. Dotace jsou poskytovány pouze občanským sdružením.

2) Prostředky z místních zdrojů

a) Výdaje v rámci rozpočtu kraje

V rozpočtu krajských úřadů není žádná přímá položka na financování sportu. V rámci kraje jsou však rozdělovány finanční prostředky z odboru školství pro jednotlivé druhy škol, z nichž část je také používána na rozvoj tělovýchovy v rámci učebních programů jednotlivých škol a v rámci různých

tělovýchovných soutěží. Jde v podstatě o dotace, které plynou z rozpočtu MŠMT, a které rozděluje místně příslušný krajský úřad.

b) Výdaje z rozpočtů měst a obcí

Sport je zpravidla významnou součástí života obcí a ty mu v rámci svých možností věnují odpovídající pozornost. Částky vydávané na sport z rozpočtů měst a obcí nejsou určovány žádnou zákonnou ani jinou normou. Jejich výše závisí na konkrétních finančních možnostech příslušného města či obce a rozhodnutí představitelů obce. V rozpočtech měst se pamatuje na výdaje na sport nejčastěji v tzv. sportovním fondu v rámci položky „školství“. Z tohoto zdroje se hradí nejčastěji tyto druhy výdajů:

- Pořádání tradičních sportovních akcí konaných ve městě či obci
- Akce sport pro všechny, spolková sportovní činnost mládeže
- Výkonnostní sport
- Družební sportovní styky, nejlepší sportovci města
- Rekonstrukce, opravy a údržba sportovních zařízení aj.

c) Sponzorství ve sportu

Sponzorství je v podstatě založeno na vytvoření partnerského vztahu mezi příslušným provozovatelem určitého sportu a subjektem, který je ochoten za určité protislužby poskytnout sponzorské prostředky. Nejčastěji se jako protislužby poskytuje reklama nebo jiný způsob zvýraznění image pro příslušnou firmu.

d) Darování

Darování je z pozice strany sportu bezúplatné nabytí majetku peněžité i nepeněžité povahy. Dárce neočekává za dar protihodnotu (protivýkony) a obdarovaný tuto hodnotu neposkytuje. (Pilný, 2005)

2.6 Podpora sportu a tělovýchovy v obcích

Podpora sportu a tělovýchovy obcemi existuje ve všech vyspělých státech světa a liší se pouze používáním forem samotné podpory. V Evropě se více aktivity ponechává sportovním klubům, kterým obec poskytuje účelové podpory. Ve všech vyspělých státech světa je povinná školní tělovýchova vždy financována rozpočty obcí přes rozpočty škol.

V České republice probíhá realizace následujícím způsobem: Sjednocující vazbu lze nalézt přes podporu škol. Další využívanou formou je poskytnutí obecních pozemků do užívání tělovýchovné jednoty pro potřeby sportu, vlastníkem zůstává obec. Často jde o výstavbu tělovýchovného zařízení obcí. Realizuje se i sdružování peněžních prostředků obecních a tělovýchovné jednoty. V České republice, na rozdíl od většiny vyspělých států, je velmi častým jevem to, že je sportovní klub vlastníkem pozemku a současně i tělovýchovného zařízení. (Novotný, 2000)

Slepičková (2001) uvádí, že existují některé zásady a přístupy, které lze v péči o sport na úrovni obcí považovat za nejdůležitější a nosné. Na základě analýzy způsobu zajištění sportu v 5 zemích EU (Finsko, Spolková republika Německo, Velká Británie, Rakousko) a u nás je lze vymezit takto:

- a) Subsidiarita a vlastní zodpovědnost obcí- jedním ze záměrů reformy veřejné správy u nás byla decentralizace státní správy a větší samostatnost nižších územních celků, tedy i obcí.

- b) Nikoliv povinnost, ale nezbytnost a samozřejmost

Nové zákony o obcích, krajích a hlavním městě Praze výslovně nezmiňují sport. Hovoří však o úloze těchto složek veřejné správy ve vztahu k životu občanů. Je na uvážení obcí, zda si vytvoří orgány či jiné složky, jimž svěří sport do péče. Ani v zemích zúčastněných v projektu zákon obcím

výslovně neurčuje péči o sport, avšak tradice a občanský tlak jsou natolik silné, že je neodmyslitelné, aby obce nerealizovaly svou sportovní politiku směrem ku prospěchu veřejnosti.

c) Sport je společenským jevem

Sport již dávno přesáhl oblast spolkovou. Stal se součástí života komunity a může jí v mnohém prospět. Má silný socializační, zdravotní a preventivní potenciál, může sloužit jako prostředek sociální pomoci.

d) Koordinace a spolupráce

Obce hrají roli prostředníka a koordinátora mezi rovnoprávnými a svébytnými subjekty působícími na jejím území v oblasti sportu. Nejedná se pouze o dobrovolná sdružení, ale také o školy a školská obecní zařízení i privátní sféru.

e) Profesionalizace sportu jako veřejného statku

Jako jeden z trendů vývoje současného sportu se uvádí jeho profesionalizace. V zemích EU se projevuje i v obecní péči o sport. Všechny (větší) obce jsou profesionálními útvary zabývajícími se sportem a zaměstnávajícími profesionály.

f) Zařízení pro sport a volný čas

Je všeobecně známo, že vlastníky zařízení pro sport a volný čas jsou v zemích EU zhruba v 70% obce. Zařízení musejí hospodařit efektivně a obec jejich hospodaření pečlivě kontroluje. Zařízení jsou uvažována v rámci územního plánování a rozvoje obce, sledují technické a sportovně technické parametry. Stále ještě existují obce, které nepochopily, že obecní zařízení mají v první řadě sloužit občanům, nikoliv finančním ziskům.

g) Informace

Kvalitní a odpovědné řízení není možné bez informací potřebného množství a kvality. Důkladné analýzy všech oblastí spojených se

zabezpečením sportu jsou podkladem pro odpovědné rozhodování a řízení (sportovní zařízení, financování, zájem a zapojení občanů do sportu atd.). Na základě informací veřejnost posuzuje, nakolik veřejná správa, tedy obec, plní své sliby a své povinnosti. V této oblasti silně zaostáváme, a to ze dvou hlavních důvodů - 1. Žádní nebo velmi málo početní profesionální pracovníci v manažerských pozicích, 2. Není to zvykem a chybí metodika, pokud možno republikově jednotná.

2.6.1 Možnosti financování sportu obcemi

Vzhledem k současné hospodářské krizi jsou u nás v obcích velké finanční problémy, a proto je podpora sportu velice různorodá. Obec má několik základních možností, jak zajistit tok peněžních prostředků do svých preferovaných oblastí, jednou z nichž může být i sport. Při optimalizaci výhod a nevýhod jednotlivých možností financování dochází obvykle ke kombinaci následujících variant.

A. Financování přímo z rozpočtu

- Financování přes kapitolu školství. V obecních rozpočtech se jedná o jednu z největších položek. Část těchto prostředků je nasměrována i do sportu a lze je nalézt jak v běžných výdajích, např. mzdy pedagogů, správců hřišť apod., kapitálové výdaje směřují do infrastruktury. Při jejich využívání dochází ke kombinaci s veřejností a tělovýchovnými jednotami. Aplikuje se zásada „dopoledne škola, odpoledne veřejnost“.
- Kapitolu rozpočtu Sport si může vytvořit každá obec. Zde nalezneme pouze menší část výdajů. Větší část lze nalézt v jiných kapitolách.
- Do kapitoly Jiné výdaje se zahrnují výdaje spojené s údržbou a rozvojem lesních porostů, parků a veřejných prostranství. Na těchto místech mohou občané bez větších nákladů běhat, cvičit, či se jen procházet a tím aktivně odpočívat.

B. Založení organizace

Každá obec má možnost založit i speciální organizaci, která bude zajišťovat sportovní příležitosti v dané oblasti. Z právního hlediska může jít o celou řadu právních forem, zejména o rozpočtovou či příspěvkovou organizaci. Např. hlavní město Praha si založilo Dům dětí a mládeže, organizaci, která umožňuje mladým lidem smysluplně trávit svůj volný čas. Jednou z mnoha činností této organizace jsou i sportovní kroužky.

C. Granty neboli dotace

Jedná se o jednu z mála možností obce jak podpořit tělovýchovné jednoty. Obec může vyhlásit granty, tj. dát veřejnosti na vědomí, že má zájem podpořit určité aktivity za daných podmínek. Soukromé subjekty, tzn. nestátní, pokud splňují dané podmínky, se mohou přihlásit, a jsou-li vybrány, obdrží finanční příspěvek. Tuto formu podpory vyhláší převážně větší města v České republice.

D. Nestandardní jednorázové postupy

Jedná se zejména o jednorázové dary, které se poskytují za jistých mimořádných okolností, např. výroční oslavy, zbývají-li peněžní prostředky apod. Může to být např. zakoupení travní sekačky na údržbu trávníku, rolba apod. (Novotný, 2000)

2.7 Stát a zabezpečení sportu v České republice

V této části považuji za důležité popsat způsob podpory sportu v rámci státních institucí. Dále se budu zabývat obsahem státních dokumentů týkajících se podpory sportu a tělovýchovy a reformou veřejné správy, která se přímo dotýká oblasti sportu.

2.7.1 Reforma veřejné správy

Podle Hatašové (2000) bylo hlavním důvodem reformy veřejné správy zlepšení hospodárnosti a účinnosti procesů veřejné správy, její odbornosti a výkonnosti a vytvoření podmínek pro integrační procesy EU.

V rámci druhé fáze reformy veřejné správy ukončily svou činnost okresní úřady. Jejich kompetence převzali zčásti krajské úřady a zčásti samotné obce. Reforma veřejné správy dala krajům a obcím vysokou míru autonomie v rozhodování v rámci jejich území. Změny v uspořádání státu byly začleněny do zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, který konečně vymezil sport jako „veřejně prospěšnou činnost“.

Jak uvádí Slepíčková (2007), zákon o podpoře sportu společně s reformou veřejné správy vytvořily prostor pro podporu sportu a jeho rozvoj. V krajských úřadech začaly pracovat odbory pro školství, mládež a sport. Také ve městech a obcích byli pověřeni kompetentní pracovníci, kteří se zabývají otázkami sportu. Tato činnost však není zákonem přesně vymezená a proto je míra péče o sport v jednotlivých regionech různorodá. Většinou zde hraje roli angažovanost a osobní zkušenost pracovníků úřadů nebo zastupitelů a radních.

2.7.2 Základní dokumenty podporující rozvoj sportu v české republice

➤ Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu

Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu byla vládou ČR schválena dne 6. ledna 1999. V této koncepci jsou vyjádřeny hlavní strategické cíle a dále související, nebo navazující úkoly, které je třeba aktuálně i do budoucna, podle

společenských možností, řešit. Je to v podstatě snaha o zásadní definování společenské úlohy a hodnotového postavení tělesné výchovy a sportu, návrh vhodného financování, efektivní a účelové zabezpečování státní sportovní reprezentace a s tím související péče o sportovně talentovanou mládež, posouzení obsahu a forem tělesné výchovy a sportu dětí, mládeže i dospělých a v neposlední řadě stanovení úlohy státu, regionů a místních orgánů státní správy v systému. V souvislosti s projednáváním a schválením uvedené koncepce byly formulovány hlavní úkoly, které se dotýkají podstatných částí systému tělovýchovy a jejichž další zpracování mělo určit zcela konkrétní cíle, postupy, způsoby spolupráce všech zainteresovaných subjektů, jmenovitou odpovědnost a časové horizonty plnění. Tyto cíle a úkoly byly zakomponovány do následujícího dokumentu.

➤ Národní program rozvoje Sportu pro všechny

Stát se tímto dokumentem přihlašuje k zodpovědnosti za vytváření podmínek pro pohybovou činnost občanů jako jednoho z prostředků zdravotní prevence a účelného využití volného času.

Cílem programu je v České republice postupně změnit společenské klima ve prospěch aktivního celoživotního využívání forem sportu pro všechny co největším počtem občanů. Naplňování jeho zásad by mělo vést k využití zdravotně preventivních, sociálních a etických hodnot sportu jako součásti životního stylu občanů. Spolu s dodržováním základních principů racionální výživy a zdravého způsobu života by měl program přispět k postupnému celkovému ozdravení populace.

Důraz je kladen na děti a mládež. Při utváření celkového pohybového režimu dětí a mládeže sehrává nezastupitelnou roli školní tělesná výchova. V důsledku toho musí převzít zodpovědnost za celkový pohybový režim mládeže škola. Znamená to rozšířit nabídku a možnosti v tělovýchovných jednotách a klubech především pro rozsáhlou skupinu méně pohybově talentovaných. V tomto směru je třeba vyzvednout činnost Asociace školních

sportovních klubů. Za další neméně významnou cestu je považováno zpřístupnění tělovýchovných a sportovních zařízení škol pro spontánní pohybové vyžití dětí, mládeže, případně i rodinných kolektivů.

Národní program rozvoje Sportu pro všechny musí řešit tyto problémy:

- Postupně působit na změnu hodnotové orientace občanů
- Podporovat rozvoj materiálně technické základny
- Rozšiřovat systematicky nabídky tělovýchovných a sportovních programů diferencovaných podle různých skupin populace.

K naplnění těchto záměrů je vedle podpory státu a jeho orgánů nezbytné zvýšení zainteresovanosti obecních a městských zastupitelstev při koncepci a realizaci komunální politiky v oblasti sportu pro všechny, jak je to běžné v zemích EU. (Hatašová, 2000)

➤ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávních celků při podpoře sportu. Vymezuje úkoly MŠMT, krajů a obcí. Obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport zejména:

- a) Zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně postižených občanů
- b) Zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů
- c) Kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení
- d) Zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu

2.8 *Funkce a činnosti veřejné správy*

2.8.1 Charakteristika veřejné správy

V odborné literatuře jsou různé definice veřejné správy, a to z pohledu různých hledisek. Jak uvádí Potůček (2005), pojmu veřejná správa je přiřkládán dvojitý význam. Jde buď o činnost (spravování věcí veřejných), anebo o institucionalizaci této činnosti v ustálených procedurách a organizačních formách (veřejné úřady). Prvnímu vymezení veřejné správy se říká *materiální*, zatímco druhému *formální* pojetí (koncept) veřejné správy. Veřejnou správou v materiálním smyslu je označován souhrn všech činností předmětně souvisejících s vládnutím, spravováním a s poskytováním veřejných služeb, veřejná správa ve formálním smyslu je činností organizačních jednotek a osob, jimiž jsou buď státní úřady jako přímí vykonavatelé, anebo od státu odlišné osoby a organizace v postavení vykonavatelů veřejné správy.

Úkolem veřejné správy na všech úrovních je realizovat politiku státu, která je zakotvena v zákonech a dalších podzákonných předpisech, na všech úrovních, jak horizontálních tak vertikálních včetně úrovně územní samosprávy.

Peková (2005) uvádí, že veřejná správa je zpravidla pojímána jako:

- a) Souhrn záměrných činností, kterými se realizují rozhodnutí volených orgánů, jimiž se uvádějí do praxe ustanovení zákonů a podzákonných předpisů, zabezpečujících úkoly na jednotlivých vládních úrovních ve veřejném zájmu, a to na úrovni státu i územní samosprávy. Jde o spravování, službu, organizování, ale i rozhodování a dozor v rámci zákonem vymezených kompetencí apod. – to je materiální pojetí veřejné správy. Jde o zabezpečování takových úkolů, za které odpovídá stát a ostatní subjekty veřejné správy – v ČR i jednotlivé stupně územní samosprávy a další veřejnoprávní korporace, kterým stát svěřil určité funkce a činnosti. Aby mohla veřejná správa zajišťovat různé činnosti,

musí být zajištěna její odpovídající organizace, tzn. je zároveň pojímána jako:

- b) Souhrn institucí, které tuto činnost vykonávají přímo, či zprostředkovaně – to je formální neboli institucionální pojetí veřejné správy. Výkon veřejné správy vykonávají k tomu zřízené orgány a instituce, kterým se musí vymezit jejich kompetence. Organizační uspořádání veřejné správy a obecné zásady její činnosti jsou v demokratických zemích zakotveny ústavou a navazujícími zákony. Veřejná správa tedy představuje souhrn různých výkonných orgánů na jednotlivých vládních úrovních s různou náplní činností, s různou odpovědností (vůči voleným orgánům, nadřízeným orgánům ve veřejné správě apod.), přičemž rozhodující postavení má ve většině zemí státní správa, neboť je hlavním realizátorem politiky státu. V praxi je důležité zákonné vymezení kompetencí. Kompetence je působnost v rozsahu stanoveném ústavou nebo zákonem, např. kompetenčním zákonem, či zákonem o veřejné správě apod. Jde o vymezení pravomoci a odpovědnosti jednotlivých orgánů a institucí ve veřejné správě. Každá instituce ve veřejné správě má vymezenou působnost, a to jak věcnou působnost, která je vymezená zákonem, nebo prováděcím předpisem apod. a vztahuje se k předmětu činnosti instituce, orgánů ve veřejné správě, tak územní působnost, která se váže k místu, k území, kde se realizuje věcná působnost.

ad a) Činnosti veřejné správy

Veřejná správa zajišťuje (plní) rozhodnutí volených orgánů – správu věcí veřejných, zajišťuje soulad praxe s právem. Zákony mají velký vliv na fungování a činnost veřejné správy, která musí zákony realizovat a řídit se jimi. Veřejná správa se v poslední době velmi často chápe jako činnost služby pro obyvatelstvo, službu veřejnosti.

2.8.2 Veřejná správa jako funkce zřizovatele

Jak uvádí Peková (2005), mezi důležité činnosti orgánů veřejné správy patří zajišťování různých druhů veřejných služeb, tzn. čistých i smíšených veřejných statků. Vedle čistého veřejného statku – samotné veřejné správy, zajišťuje další druhy veřejných statků (ve školství, ve zdravotnictví, v sociální péči atd.) na národní, regionální i lokální úrovni. Pro zabezpečování veřejných statků zřizuje veřejná správa na všech úrovních organizace, plní tedy funkci zřizovatele celé řady veřejnoprávních neziskových organizací (např. v ČR v současné době organizačních složek a příspěvkových organizací), které příslušné orgány veřejné správy řídí. Pro zajištění veřejných statků však může za určitých okolností využít i veřejný sektor – formou zadávání veřejných zakázek apod., jestliže je tento způsob efektivnější. Právě v těchto činnostech se v posledním desetiletí ve vyspělých zemích stále více prosazuje manažerské pojetí řízení v rámci managementu poskytování veřejných služeb.

2.8.3 Instituce a subjekty veřejné správy

Veřejná správa zahrnuje:

- Státní správu, která má dominantní postavení
- Samosprávu, která je k výkonu veřejné správy příslušným zákonem, a to zejména na úrovni územní samosprávy, někdy se hovoří (nikoli v právním slova smyslu) o veřejné samosprávě. V jejím rámci jde o zastupování zájmů občanů žijících na určitém menším území než je území státu

Subjektem veřejné správy je:

- a) Stát zastupovaný státními orgány a institucemi. Státní instituce vykonávají veřejnou správu přímo (ostatní odvozeně).
- b) Územní samospráva, která vykonává veřejnou správu odvozeně. Je-li uplatňován smíšený model, vykonává i některé úkony státní správy v přenesené působnosti. Územní samospráva však vykonává zejména vlastní samosprávu (kterou vykonávají občané buď přímo, nebo nepřímo prostřednictvím volených orgánů, což je nejčastější způsob).
- c) Jiné subjekty – např. profesní komory, veřejnoprávní vysoké školy, veřejné fondy, nadace apod.

Dekoncentrované orgány státní správy a orgány územní samosprávy tvoří spolu tzv. místní samosprávu. V ČR se využívá smíšený systém místní správy. V tomto systému obec jako základní územní samosprávný celek i kraj jako vyšší územní samosprávný celek vykonávají nejen úkony vlastní samosprávy, v ČR tzv. samostatná působnost, ale i v mezích zákona také některé úkony státní správy – jde o tzv. přenesenou působnost. (Peková, 2005)

2.9 Státní správa

2.9.1 Orgány a instituce státní správy

Státní správa zahrnuje orgány:

- a) Se všeobecnou působností – ústřední vláda

- b) Se specializovanou působností – ministerstva a ostatní ústřední orgány, v některých zemích i odborné územní dekoncentrované správní úřady a orgány s odvětvovou působností na úrovni nižších správních obvodů

V ČR mezi instituce na státní úrovni můžeme zahrnout:

- a) Parlament
- b) Prezidenta republiky
- c) Vládu
- d) Ústřední orgány státní správy – ministerstva, ostatní ústřední orgány zřizované i rušené zvláštním zákonem (Český statistický úřad, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Komise pro cenné papíry apod.)
- e) Orgány státní správy s celostátní působností – jsou zřizované v rámci ministerstev (např. Státní veterinární správa, Státní zemědělská a potravinářská inspekce apod.)
- f) Ostatní dekoncentrované orgány státní správy – zajišťují státní správu ve městech či obcích (tedy blíže k občanovi) ve správních obvodech okresů a krajů

(Peková, 2005)

2.10 Územní samospráva

2.10.1 Charakteristika územní samosprávy

Územní samospráva je forma veřejného vládnutí (veřejné moci) a veřejné správy. Územní samospráva je realizace práva občanů na vlastní samosprávu, právo na spravování určitého území menšího než je stát na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony při vytvoření potřebných ekonomických podmínek. Samosprávou

tedy rozumíme samostatné obstarávání svých záležitostí v mezích práva. Znamená to, že tyto záležitosti spravuje někdo jiný, jako nestátní subjekt, než stát. Stát předává část výkonu veřejné správy nestátnímu subjektu. Je to považováno za významný projev demokratizace společnosti. Posilování územní samosprávy, zejména postavení obcí, je ve vyspělých zemích, v ČR po r. 1990, součástí procesu prohlubování demokracie. Samospráva umožňuje nejnázve realizovat právo občanů podílet se na řízení veřejných záležitostí jako jednoho z nejdůležitějších demokratických principů a principu budování tzv. občanské společnosti. Občan získává možnost více se podílet na řízení, více ovlivňovat společenské procesy, kontrolovat kvalitu veřejné správy. Částečná decentralizace veřejné správy na územní samosprávu respektuje princip subsidiarity.

Současně proto dochází stále více k decentralizaci kompetencí v zabezpečování veřejných statků, aby se občan snázve mohl vyjádřit, o jaké veřejné statky má zájem, snázve mohl kontrolovat činnost veřejného sektoru a hospodaření s majetkem a finančními prostředky. Mechanismy umožňující kvalitní občanskou kontrolu jsou zpravidla upravovány zákony a navazujícími předpisy. Význam občanské kontroly a zkvalitnění zpětné vazby od občana k orgánům územní samosprávy je zdůrazněn i v Evropské chartě místní samosprávy přijaté členskými státy Rady Evropy 15. 10. 1985 a v návrhu Evropské charty regionální samosprávy z r. 1997. ČR ratifikovala Evropskou chartu místní samosprávy až v r. 1998, nicméně respektovala ji už obnovením územní samosprávy obecním zřízením v roce 1990 a při obnovování krajského zřízením vytvořením potřebných legislativních i ekonomických předpokladů pro fungování územní samosprávy.

Základní principy a strukturu územní samosprávy stanoví v každé zemi ústava a příslušné zákony, v ČR např. zákon o obcích, zákon o krajích, zákon o hlavním městě Praze.

Od státní správy se územní samospráva liší formami výkonu veřejné správy. V rámci samosprávy využívá prostředky, které nemají povahu státně mocenských prostředků. Samospráva je provázena určitou autonomií, tzn. právem vydávat vlastní předpisy, které mají charakter podzákonných předpisů. Obecnou podmínkou je, aby nebyly v rozporu s ústavou a zákony. Naproti tomu v rámci výkonu přenesené státní

správy využívá donucovacích a sankčních opatření v rozsahu dovoleném zákony. (Peková, 2005)

2.10.2 Funkce územní samosprávy

Územní samospráva plní dvě obecné základní funkce:

- Samosprávnou, v ČR nazývanou samostatná působnost, tzn. zabezpečovat takové prostředky svých občanů, které můžeme označit jako lokální či regionální veřejné statky
- Přenesenou, v ČR nazývanou přenesená působnost neboli výkon státní správy. (Peková, 2005)

2.11 Obec – základní článek územní samosprávy

Peková (2005) uvádí, že základním článkem územní samosprávy je obec. Postavení obce ve veřejné správě je stále významnější, což je výsledkem dlouhodobě probíhající decentralizace kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování stále více druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu. Jak je uvedeno výše, právo na místní samosprávu obcí je zakotveno v Evropské chartě místní samosprávy.

2.11.1 Charakteristika a působnost obce

Obec je základní územní samosprávný celek a územní jednotka státu. Je vymezena třemi základními znaky: území; občané; samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce, tzn. působnost.

Obec plní tyto funkce vymezené příslušným zákonem (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů):

- a) Vlastní samosprávnou funkci, v ČR tzv. samostatná působnost, obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité zákonem upravené pravomoci
- b) Přenesené funkce, v ČR tzv. přenesená působnost, v rámci vykonávání státní správy. (Peková, 2005)

2.11.2 Postavení obcí v ČR

Postavení, funkce a úkoly obcí jsou zakotveny v Ústavě ČR a v zákoně o obcích. Zákon o obcích také upravuje orgány obcí a účast na řízení obce.

Obec se jako základní územní samosprávný celek rozkládá na jednom nebo několika katastrálních územích, podle katastrálních území se člení na části. Zákon o obcích umožňuje, že se obce mohou slučovat nebo rozdělovat, zpravidla na základě výsledků místního referenda. Každá obec v ČR je začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávného celku – kraje.

Rozlišujeme tyto základní druhy obcí:

- Obce, které nejsou městy
- Města, která získala statut města v minulosti a od roku 2001 s účinností zákona o obcích města s počtem obyvatel nad 3000
- Obce s pověřenými obecními úřady (nyní 388) a obce s rozšířenou působností (nyní 205), které podle zákona ve svém správním obvodu zabezpečují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím
- Statutární města, která mohou území města rozčlenit na městské obvody nebo městské části obecně závaznou vyhláškou

➤ Hlavní město Praha členěné na městské části

Vnitřní organizace obcí i měst se příliš neliší, je však členitější u větších měst. U všech druhů obcí je rozhodující samostatná působnost, která je odrazem samosprávné funkce územní samosprávy. Rozdíl mezi obcemi je v rozsahu přenesené působnosti. (Peková, 2005)

2.11.3 Spolupráce obcí

Pro ČR je typická rozdrobenost obcí, po roce 1990 došlo v mnoha případech k rozdělení dříve tzv. střediskových obcí. Zatímco ke konci roku 1989 bylo v ČR 3 527 obcí s vlastním národním výborem, k 1. 1. 2001 to bylo 6 258 obcí s převahou obcí s malým počtem obyvatel. Tato velikostní struktura obcí v ČR je v rozporu s centralizačními tendencemi ve většině zemí EU. Převaha tak velkého počtu malých obcí, jako je v ČR, je z ekonomického hlediska neefektivní. Převaha malých obcí v praxi způsobuje těmto obcím problémy v kvalitním zajišťování jejich samostatné působnosti, zejména v oblasti zajišťování lokálních veřejných statků, poněvadž disponují malým objemem finančních prostředků ve svém rozpočtu.

V ČR je obtížné přesvědčit obce ke slučování po zkušenostech z let 1948 – 1989. V nejbližších letech je schůdnější cestou sdružování obcí pro společné zabezpečování některých druhů lokálních veřejných statků pro občany.

V ČR rozlišujeme tyto formy spolupráce obcí:

- Dobrovolné svazky obcí, zakládáné písemnou zakladatelskou smlouvou zúčastněnými obcemi. Jsou samostatnými právníckými osobami a mohou k plnění svých úkolů zakládat právnícké osoby. Předmětem jejich činnosti mohou být pouze činnosti vymezené zákonem v samostatné působnosti (ve školství, sociální péči, zdravotnictví, kultuře, správě, údržbě a provozování zařízení ve vlastnictví obce, atd.). Obec může na svazek přenést svůj majetek.

- Smlouvy o sdružení. Účelová sdružení právnických osob jsou právníckými osobami.
- Jiná seskupení obcí. Obce mohou být členy mezinárodních sdružení místních orgánů.

(Peková, 2005)

2.12 Regionální politika

Regionální politika má významné postavení v rámci hospodářské politiky státu. Na přelomu 20. a 21. století v evropských vyspělých zemích je snaha o snížení disproporcí v ekonomickém a sociálním rozvoji regionů. Ačkoliv se stále zdůrazňuje postavení měst a obcí jako základního územního samosprávného celku, postupně se věnuje pozornost rozvoji regionů.

2.12.1 Regionální politika v ČR

Regionální politika je součástí hospodářské politiky státu a je koordinována s regionální politikou EU. Subjektem regionální politiky jsou regiony.

Regionem je v ČR územní celek vymezený pomocí administrativních hranic správních obvodů krajů, okresů, obcí nebo případně i sdružení obcí, jehož rozvoj je podporován. V rámci podpory regionálního rozvoje se zdůrazňuje střednědobá strategie rozvoje regionů, a to na základě analýzy stavu – ve spolupráci s kraji a s dotčenými ústředními orgány. Měla by ji schvalovat vláda.

Nástrojem úspěšné regionální politiky v ČR na decentralizované úrovni jsou programy rozvoje regionů opírající se o strategické plánování, dlouhodobou koncepci sociálně-ekonomického rozvoje obce, mikroregionu, regionu (kraje) s definovaným cílem a nástroji dosažení cílů, a to včetně finančních nástrojů, s vazbou na územní

plánování. Podrobněji o této problematice pojednává Zákon o podpoře regionálního rozvoje – schválen s účinností od 1. 1. 2001, který vymezuje působnosti správních úřadů, krajů a obcí při podpoře regionálního rozvoje. (Peková, 2005)

2.12.2 Národní rozvojový plán

V souvislosti s přípravou na vstup ČR do EU byl v 90. letech 20. století zpracován Národní rozvojový plán ČR.

Prioritami Národního rozvojového plánu jsou:

- Podpora rozvoje ekonomické základny a posílení její konkurenceschopnosti při současné eliminaci negativních vlivů na životní prostředí, podpora vědy, výzkumu a vývoje jako významného faktoru růstu efektivnosti ekonomiky, podpora rozvoje malých a středních podniků, vytváření podmínek pro investování, atd.
- Rozvoj základní infrastruktury
- Rozvoj lidských zdrojů, mimo jiné podpora sociálního a kulturního rozvoje společnosti v obcích, městech a regionech
- Ochrana a zkvalitňování jednotlivých složek životního prostředí
- Rozvoj venkova
- Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství

Národní rozvojový plán bere v úvahu i rozvoj regionů, oblastí a specifikuje rozvojové záměry a cíle v regionálních programech rozvoje příslušného regionu soudržnosti. (Peková, 2005)

3 Cíle a úkoly práce

3.1 Hlavní cíl (úkol) práce

Hlavním cílem této práce je zjistit, jak jednotlivé obce sdružené v Mikroregionu Džbány podporují a pečují o sport a tělovýchovu a jaký mají zájem o jejich rozvoj na svém území.

3.2 Dílčí cíle (úkoly) práce

- Na základě získaných dat popsat úroveň zajišťování sportu ze strany obcí sdružených v Mikroregionu Džbány
- Zjistit, na jaké úrovni funguje spolupráce obcí sdružených v Mikroregionu Džbány v oblasti sportu
- Porovnat městské aktivity s venkovským přístupem ke sportu

4 Metodika výzkumu

4.1 Smíšený výzkum

V této diplomové práci jsem kombinoval metody kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Podle Hendla (2005) dochází stále častěji ke kombinaci metod obou výzkumů v jedné výzkumné akci. Jde o snahu využít výhody obou přístupů při řešení výzkumného problému. Pak hovoříme o používání smíšeného plánu výzkumu.

Hendl (2005) uvádí, že v některých typech smíšeného výzkumu se na úvod používá kvalitativní metody sběru dat, po jejich shromáždění a analýze následuje dotazování pomocí strukturovaného dotazníku v rámci statistického šetření a potom se provede dodatečné hloubkové dotazování vybraných účastníků šetření. Tomuto postupu se říká výzkum pomocí míchání metod a byl použit v této výzkumné práci.

4.2 Kvalitativní výzkum

V této práci jsem převážně využíval metod kvalitativního výzkumu. Kvalitativní výzkum se snaží pochopit fenomény, jako jsou chování nebo instituce, na základě toho, jak tyto fenomény vnímají a prožívají jednotliví lidé, popř. skupiny ve svém přirozeném prostředí a v různých situacích. Proces kvalitativního výzkumu obvykle zahrnuje úvodní obecnou výzkumnou otázku, sběr velkého množství dat získaných od relativně malého počtu respondentů a jejich organizace do soudržného celku s interpretací výsledků a formulací předběžných závěrů nebo hypotéz. (Nekola, Veselý, Ochrana, 2007).

4.3 Metody získávání dat

4.3.1 Sekundární zdroje dat (metody sběru existujících informací)

Podle Nekoly a Veselého (2007) jsou sekundární zdroje dat základním stavebním kamenem většiny analýz. Rozšířenost používání sekundárních dat ve veřejné politice pramení z jejího věcného zaměření a komplexní povahy přesahující jednotlivé vědní obory. Často je nutné pracovat s historickými daty, jež nelze získat jiným

způsobem. Zásadním argumentem pro používání sekundárních dat je také jejich cena, která bývá mnohonásobně menší, než kolik stojí provedení vlastního výzkumného šetření. Sekundární data lze použít i v případě, že uvažujeme o provedení vlastního výzkumného šetření.

K získání sekundárních zdrojů dat jsem čerpal informace pomocí internetových odkazů, zákonů a webových stránek jednotlivých obcí a Mikroregionu Džbány. Dalším zdrojem byly vnitřní dokumenty Mikroregionu Džbány (Strategie rozvoje Mikroregionu Džbány a stanovy).

4.3.2 Primární zdroje dat (vlastní sběr informací)

Primární data mohou být získávána formální nebo neformální cestou a zahrnují verbalizované (ústní či písemné) nebo neverbalizované jednání či reakce na podněty. Na základě tohoto rozdělení můžeme rozlišit dvě základní metody sběru primárních dat – pozorování a dotazování (rozhovor nebo pomocí dotazníku), které jsou používány v mnoha variantách v závislosti na povaze výzkumu a zvoleném přístupu. (Nekola, Veselý, 2007)

K získání informací potřebných pro tento výzkum jsem použil metodu dotazníkového šetření a metodu dotazování prostřednictvím neformálního rozhovoru.

Neformální rozhovor je spontánní a zohledňuje individuální rozdíly a změny situace. Postupně jsem oslovil představitele jednotlivých obcí. Jak uvádí Hendl (1999), určitou nevýhodou neformálního rozhovoru je potřeba delší doby pro získání požadovaných informací a srovnání dat z rozhovorů také není jednoduché, protože struktura jednotlivých rozhovorů se liší.

Metoda dotazníkového šetření využívá, jak název napovídá, jako hlavní výzkumný nástroj dotazník. V závislosti na konkrétních podmínkách se lze dotazovat buď osobně (přímé dotazování, telefonické dotazování), nebo zprostředkovaně (zaslání

dotazníku poštou nebo e-mailem). Každá z variant má své výhody i nevýhody, se kterými by se měl analytik předem seznámit. (Nekola, Veselý, 2007)

Dotazník (příloha č. 1) použitý pro získání informací potřebných pro tuto práci byl standardizovaný a byl použit již dříve v roce 2007 Ondřejem Balatkou v jeho výzkumu pro disertační práci Péče obcí i sport v regionu Severozápad. Dotazník obsahuje dva typy otázek: uzavřené (je třeba vybrat jednu z nabídnutých odpovědí) a otevřené (možnost vlastní odpovědi na otázku).

Jednotlivé otázky v dotazníku vycházely ze základních oblastí:

- Financování sportu
- Organizace a podmínky sportu
- Sportovní vybavenost

Podle Balatky (2007) jde o dotazník, který má sloužit k detailní deskripci situace v oblasti péče o sport v obcích a ke zjištění základních vztahů mezi jednotlivými tematickými oblastmi i jednotlivými otázkami, tudíž zjišťuje subjektivní a některé faktické informace z daných obcí.

Dotazník jsem po předchozí telefonické domluvě se starosty jednotlivých obcí distribuoval osobně, čehož jsem využil k neformálnímu rozhovoru buď přímo se starosty, nebo se členy zastupitelstva. Ti mi dotazník, až na dvě výjimky, ochotně vyplnili a poštou zaslali zpět. O vyplnění zbývajících dvou dotazníků jsem musel několikrát opakovaně žádat. K ujasnění některých odpovědí v dotazníku jsem poté kontaktoval osoby, jež mi dotazník vyplňovaly, telefonicky.

Získané informace jsem následně utřídil a vyhodnotil.

4.4 Zpracování dat

V odborné literatuře existuje celá řada typologií uspořádání výzkumu. K účelům mé práce, pro zpracování získaných dat, nejvíce vyhovuje případová studie.

4.4.1 Případová studie

Hendl (2005) uvádí, že výzkum pomocí případové studie se zaměřuje na podrobný popis a rozbor jednoho nebo několika málo případů. Základní otázkou je, jaké jsou charakteristiky daného případu nebo skupiny porovnávaných případů. V případové studii sbíráme velké množství dat od jednoho nebo několika málo jedinců. V případové studii jde o zachycení složitosti případu, o popis vztahů v jejich celistvosti.

Podle Nekoly a Veselého (2007) je předmětem zájmu případové studie studium konkrétního jedince, programu, události, instituce, procesu apod. v určitém časovém úseku. Případová studie je také zvlášť vhodná k výzkumu témat, která jsou málo probádaná nebo pro badatele zvnějšku obtížně srozumitelná.

5 Výsledková část

5.1 Souhrnná charakteristika území Mikroregionu Džbány

Mikroregion Džbány je svazkem obcí na základě § 49 až § 52 zákona č. 128/2000 Sb. a nachází se na území bývalého okresu Benešov, v jižní části

Středočeského kraje. Členy mikroregionu jsou dvě města a osm obcí - Bystřice, Jankov, Miličín, Neustupov, Olbramovice, Ratměřice, Vojkov, Votice, Vrchotovy Janovice a Zvěstov.

Přírodní a klimatické podmínky výstižně charakterizuje regionální pojem Česká Sibiř (název pochází od spisovatele a žurnalisty PhDr. Jana Herbena). Tento nezeměpisný název je používán pro svérázný podhorský kraj mezi Vltavou, Velkým Blaníkem a Tábořem a je typický svým drsným a chladným podnebím. Území České Sibíře se vyznačuje vyššími nadmořskými výškami a drsnějšími klimatickými poměry. Roční průměrné teploty jsou zde o jeden stupeň nižší (6 – 7 C°), než je průměr za celý okres Benešov (7 – 8 C°). Průměrné roční srážky se většinou pohybují mezi 600 – 700 mm a maximum srážek přichází v červenci, převážně v důsledku západního proudění.

Mikroregion zaujímá rozlohu 25 400 ha. Jak vidíme v tabulce č. 1, rozlohy jednotlivých katastrálních území jsou velice rozdílné

V mikroregionu žije přibližně 14 tisíc obyvatel. Obě města mikroregionu mají přes 4 tisíce obyvatel. Nejlidnatější je město Votice se 4481 obyvateli. Naproti tomu nejméně obyvatel (251) má obec Ratměřice. Hustota osídlení mikroregionu je 51 obyvatel na 1 km². Mikroregion je osídlen poměrně málo, je o polovinu méně lidnatý, než je průměr Středočeského kraje (109 obyvatel na km²). Srovnání s celorepublikovým průměrem (133 obyvatel na km²) tento fakt ukazuje ještě zřetelněji. V současnosti se pouze město Votice blíží svou hustotou osídlení (123 obyvatel na km²) celorepublikovému průměru. Ostatní obce jsou svou hustotou osídlení hluboko pod tímto průměrem.

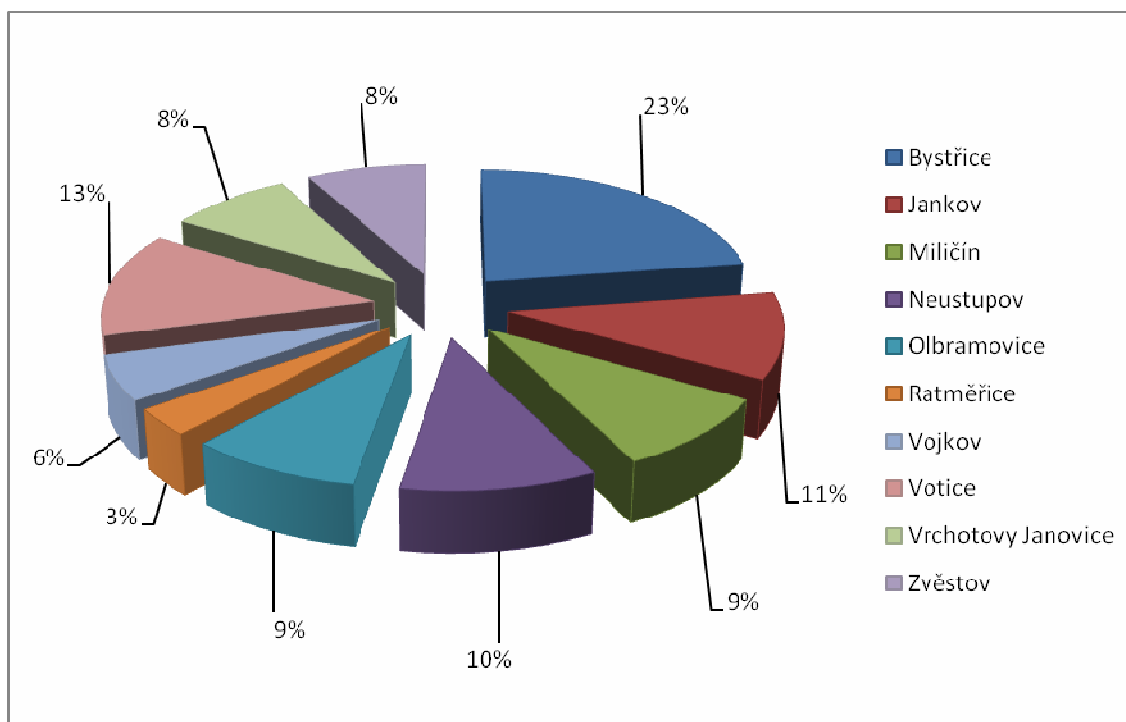
Tabulka č. 1- Základní údaje o obcích Mikroregionu Džbány k 31. 12. 2008.

Obec	Počet obyvatel	Celková rozloha km²	Hustota obyvatel na 1 km²	Počet místních částí (u kraje a ČR počet obcí)

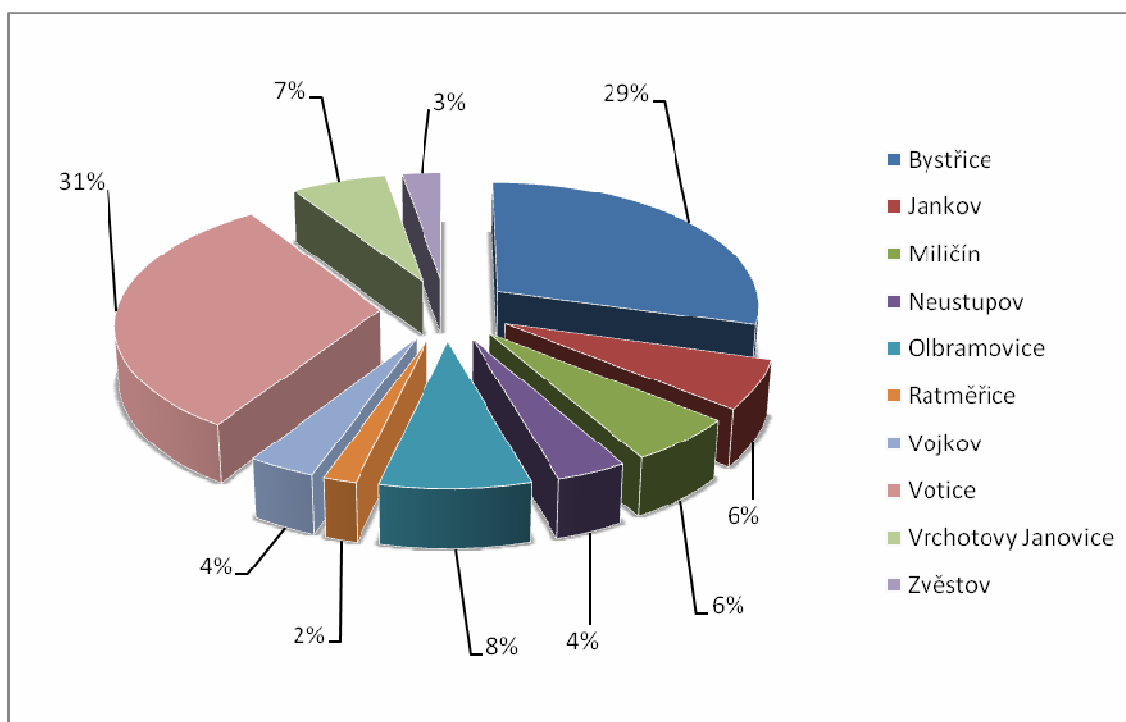
Bystřice	4167	63,37	66	26
Jankov	903	29,80	30	10
Miličín	849	25,72	33	9
Neustupov	541	28,69	19	17
Olbramovice	1156	25,35	46	15
Ratměřice	251	9,54	26	3
Vojkov	518	15,54	33	9
Votice	4481	36,40	123	22
Vrchotovy Janovice	940	23,07	41	10
Zvěstov	382	22,40	17	11
Mikroregion celkem	14 188	279,88	51	132
Středočeský kraj	1 201 827	11 015,00	109	1 148
ČR celkem	10 467 542	78 867,00	133	6 258

zdroj: www. czso. cz

Graf č. 1- Procentuální podíl rozlohy jednotlivých obcí mikroregionu

Graf č. 2- Procentuální podíl počtu obyvatel jednotlivých obcí mikroregionu

Tabulka č. 2- Retrospektivní vývoj počtu obyvatel v Mikroregionu Džbány

Obec/rok	1869	1890	1900	1930	1950	1970	1991
Bystřice	6132	5783	5850	5613	4751	4237	3796
Jankov	2076	2322	2157	1738	1305	1130	891
Miličín	2412	1973	1845	1481	1150	890	862
Neustupov	2281	2199	2067	1563	1059	960	588
Olbramovice	1973	1710	1624	1684	1278	1268	1126
Ratměřice	718	687	665	583	503	380	322
Vojkov	1201	1095	1033	881	702	724	553
Votice	4816	4234	4198	3860	3191	4047	4510
Vrchotovy Janovice	1917	2029	1936	1661	1130	1117	875
Zvěstov	1346	1350	1466	1393	1016	796	457
Mikroregion	22 460	21 409	20 996	18 976	14 935	14 659	13 119

zdroj: Retrospektivní lexikon obcí ČSSR 1850- 1970

Z uvedených údajů o populačním vývoji Mikroregionu Džbány vyplývá, že populace bez případného budoucího přistěhovalectví nebude vzrůstat. Lze spíše očekávat stagnaci nebo pokračující trend úbytku obyvatel ve většině menších sídel, odpovídající obecně vývoji obyvatelstva ve venkovských oblastech České republiky.

Ke stabilizaci dnešního počtu obyvatel, kterou lze v budoucnu očekávat alespoň v některých větších (střediskových) sídlech, může napomoci nezanedbatelná skutečnost nižších životních nákladů a finančně dostupnější byty a domy, ale hlavně předpoklad

rozšíření spektra pracovních příležitostí - nedostatek pracovních příležitostí je hlavním důvodem stěhování obyvatel z Mikroregionu Džbány.

5.1.1 Vznik svazku obcí Mikroregionu Džbány

Dne 18. ledna 2000 proběhlo ve Voticích ustavující jednání Mikroregionu Džbány, sdružení obcí Voticka a Bystřicka, kde byly schváleny stanovy (příloha č. 2) a zakladatelská listina sdružení. Toto sdružení právnických osob se registrací podle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. se dne 21. 12. 2001 změnilo na svazek obcí a název mikroregionu se zkrátil na Mikroregion Džbány, svazek obcí. Název Mikroregion Džbány je odvozen od názvu přírodního parku, který zasahuje na území téměř všech obcí mikroregionu. Přírodní park Džbány Žebrák byl vyhlášen v roce 1996.

Společným cílem Mikroregionu Džbány je maximálně využívat všech pozitivních faktorů mikroregionu k jeho všestrannému rozvoji a řešení problémů přesahujících rámec a možnosti jednotlivých obcí.

5.1.2 Strategická vize rozvoje Mikroregionu Džbány na 10 - 20 let

Strategická vize je trvalá představa rozvoje, ke které mikroregion směřuje. Bohužel oblast sportu a jeho podpory mezi základními prioritami není. Hlavními prioritami mikroregionu jsou rozvoj lidských zdrojů, rozvoj technické infrastruktury, hospodářský rozvoj mikroregionu, ochrana životního prostředí a rozvoj přiměřeného cestovního ruchu, který se sportu alespoň částečně dotýká v opatřeních týkajících se rozvoji cykloturistiky.

Při koncipování vize na období budoucích 10 – 20 let se vycházelo z Národního rozvojového plánu ČR, strategických dokumentů Středočeského kraje a analýzy potřeb obcí mikroregionu. Hlavní oblasti, do kterých se v dlouhodobějším časovém horizontu soustředí úsilí, lze shrnout do následujících bodů:

- Ekonomický rozvoj - podpora investiční činnosti, rozvoj malého a středního podnikání, rozvoj odvětví s růstovým potenciálem, nové technologie, modernizace výroby.
- Rozvoj lidských zdrojů - rozvoj vzdělanosti, rozvoj sociální a zdravotní péče, rozvoj bydlení a občanské vybavenosti, rozvoj volnočasových aktivit.
- Rozvoj infrastruktury - dopravní infrastruktura, energetická infrastruktura, vodní hospodářství, odpadové hospodářství.
- Trvale udržitelný rozvoj venkova - rozvoj pracovních příležitostí na venkově, rozvoj zemědělství a lesnictví, ochrana životního prostředí, rozvoj služeb na venkově, rozvoj kultury a cestovního ruchu ve venkovském prostředí.

V oblasti rozvoje cestovního ruchu se od roku 2001 v rámci Programu obnovy venkova začal na území mikroregionu realizovat projekt „Rozvoj turistických tras Mikroregionu Džbány“. Dopravním značením byly v roce 2001 osazeny dvě páteřní cyklotrasy - první z Louňovic pod Bláníkem přes Zvěstov, Ratměřice, Jankov, Votice a Vojkov do Sedlčan a druhá z Votic přes Olbramovice a Bystřici do Benešova. V roce 2002 pokračoval tento projekt dalším osazováním dopravního značení a zkvalitňováním povrchů cyklotras v obcích Jankov, Neustupov, Ratměřice, Bystřice a Votice. V roce 2003 byly doznačeny všechny významné cyklotrasy a na turisticky zajímavých místech byly nainstalovány informační tabule. S dalším zkvalitňováním dopravního značení a zlepšováním povrchů cyklotras se nadále počítá v rámci rozvoje cestovního ruchu.

5.2 Města a obce Mikroregionu Džbány

5.2.1 Město Bystřice

Město Bystřice se nachází 5 km jižně od města Benešov. Rozloha katastrálního území města je necelých 6337 ha a ke dni 31. 12. 2008 mělo 4167 obyvatel.

První písemná zmínka o Bystřici pochází již roku 1258. Bystřice vznikla jako tržní osada na jedné z nejstarší české dálkové komunikace, tzv. Gmundské stezce. Za pomoc králi Jiřímu z Poděbrad byla Bystřice roku 1471 povýšena na městys. Tuto událost připomíná i městský erb. Hospodářský a společenský rozvoj obce nastal v 18. a 19. století, kdy se buduje zemská silnice a železniční dráha z Prahy do Českých Velenic, další důležitou událostí pro obec bylo zřízení jízdní pošty. Po první světové válce se zde vedle drobných živnostníků uchytily i celoevropsky zavedené firmy, například firma Narex, která je jedním ze současných symbolů města. Po roce 1989 byl v obci vybudován vodovod a kanalizace a bylo zřízeno několik dětských hřišť. Povýšením na město se Bystřice dočkala dne 1. listopadu 1997.

Sport

Ve městě Bystřici se nalézají dvě fotbalová hřiště s travnatým povrchem, kurty na tenis a nohejbal, víceúčelové hřiště s umělým povrchem u místní školy a v roce 2009 nově zbudovaná sportovní hala. V Bystřici působí sportovní klub SK Bystřice, pod který spadá místní fotbalový klub a oddíl SPV Aerobic.

5.2.2 Obec Jankov

Obec Jankov leží 7,5 km východně od města Votice směrem na Louňovice pod Blaníkem a Vlašim. Rozloha obce je 2980 ha a ke dni 31. 12. 2008 zde žilo 890 obyvatel. Správní území se skládá ze dvou oddělených částí, mezi něž je vklíněno území obce Ratměřice. Jižní hranice obce je zároveň i hranicí s okresem Tábor a tedy i Jihočeským krajem.

Nejvýznamnější zápis obce do historie je velká bitva v době třicetileté války. Bitva u Jankova, jak se tato bitva nazývá, mezi císařským (generálové Hatzfeld a Götz) a švédským vojskem (generál Torstensson) vyvrcholila dne 6. března 1645 porážkou vojsk císařských. V průběhu třicetileté války šlo o největší a nejkrvavější válečnou událost. V roce 1995 byl v místech pravděpodobné kapitulace generála Hatzfelda slavnostně odhalen památník bitvy u Jankova. Bitva u Jankova měla výrazný vliv na stagnaci obce, o čemž svědčí stejný počet domů před třicetiletou válkou a v 1. polovině 18. století. V roce 2002 se obec poprvé zúčastnila soutěže Vesnice roku pořádané Spolkem pro obnovu venkova, Svazem měst a obcí ČR a Ministerstvem pro místní rozvoj. V rámci Středočeského kraje bylo obci Jankov uděleno čestné uznání za společenský život, ediční činnost a uchování tradic. V roce 2003 získala obec Bílou stuhu za činnost s mládeží a v roce 2006 obec zvítězila ve Středočeském kole soutěže a stala se Středočeskou vesnicí roku 2006, získala zlatou stuhu a postoupila do celostátního kola, kde obsadila 4. místo.

Sport

V obci Jankov se nachází fotbalové hřiště s travnatým povrchem, dále pak tři tenisové kurty a 2 dětská sportovní hřiště. V obci působí fotbalový klub.

5.2.3 Obec Miličín

Obec Miličín leží v jižním cípu Středočeského kraje, zhruba v polovině cesty mezi Prahou a Českými Budějovicemi, v oblasti nazvané spisovatelem Janem Herbenem pro své poněkud drsnější klimatické podmínky Českou Sibiří. Katastrální výměra obce je 2572 ha a počet obyvatel ke dni 31. 12. 2008 byl 849.

Poprvé se jméno Miličín objevuje v listině z roku 1283, kde je zmínka o Vilémovi z Miličina. Příslušníci rodu pánů z Miličina zastávali ve 13. a 14. Století významné úřady u královského dvora. Po vymření rodu přešlo panství do vlastnictví

Rožmberků. V této době dosáhla obec vrcholu svého rozkvětu. Od Rožmberků má Miličín též svůj znak. K rozvoji obce v té době přispělo významně to, že ležela při zemské silnici a na křižovatkách obchodních cest. Miličín postihlo také několik pohrom, mnohokrát v dobách bojů a válek se stal obětí rabování cizích i vlastních vojsk, několikrát ho zasáhla morová epidemie a v roce 1644 celá obec vyhořela až na jediné stavení. V 70. letech 19. století byl rozvoj obce zastaven stavbou železnice, která se Miličínu vyhnula. Zajímavostí z historie obce je to, že patřila mezi první místa, která zřídila vlastní školu, první písemná zmínka je o ní z roku 1392.

Sport

V obci Miličín se nalézají fotbalové hřiště s travnatým povrchem, sokolovna, hřiště na volejbal a školní hřiště. V Miličíně působí fotbalový a hokejový klub a TJ Sokol Miličín.

5.2.4 Obec Neustupov

Obec Neustupov leží v jižní části bývalého benešovského okresu asi 3 km od mezinárodní silnice Benešov - Tábor směrem na Mladou Vožici. Rozloha obce je 2869 a ke dni 31. 12. 2008 zde žilo 541 obyvatel.

Obec Neustupov patří k nejstarším osadám na tomto území. Své jméno dostal podle vladyky Neostupa, který zde založil statek již v 11. nebo na počátku 12. století. V Neustupově se nevystřídalo několik rodů, historicky nejznámější je rod Kaplířů ze Sulevic proslavenému díky Kašparu Kaplíři ze Sulevic, který byl za povstání proti Habsburkům jako jeden z 27 českých pánů 21. 6. 1627 popraven na Staroměstském náměstí v Praze. Svůj městský znak získal Neustupov od císaře Leopolda I. v roce 1666, stejně tak jako povýšení na městečko a povolení na konání výročních trhů. V rámci soutěže Vesnice roku 2005, kterou pravidelně vyhlašuje Ministerstvo pro místní rozvoj

ČR, získala obec Neustupov ve středočeském kole soutěže Zelenou stuhu - ocenění za péči o zeleň a životní prostředí.

Sport

V obci se nalézá pouze fotbalové hřiště, na kterém hrají svá domácí mistrovská utkání mužstva místního fotbalového klubu.

5.2.5 Obec Olbramovice

Obec Olbramovice leží asi 13 km jižně od města Benešov. Protíná ji železniční trať Praha - České Budějovice a mezinárodní silnice z Prahy do Tábora. Rozloha obce Olbramovice je 2535 ha a k 31. 12. 2008 zde žilo 1156 obyvatel. V obci je přírodní rezervace Podhrázský rybník, důležitá zastávka tažného vodního a bahenního ptactva.

V polovině 12. století se na místě dnešní obce usadil vladyka Olbram, jehož potomci se nazývali Olbarmivci a po nichž osada, která z jejich usedlosti vznikla, dostala své jméno Olbramovice. První písemný záznam o obci je z roku 1352. K pánům z Olbramovic se řadí i šlechtický rod Dvorečtí. Panu Dvoreckému byla sřata hlava 21. června 1621 a vyvěšena na ochozu Staroměstské mostecké věže až do roku 1631.

Sport

V obci Olbramovice se nachází fotbalový areál se dvěma hřišti s travnatým povrchem. Dále je v obci hřiště pro nohejbal. V Olbramovicích působí fotbalový klub SK Olbramovice.

5.2.6 Obec Ratměřice

Obec Ratměřice se nachází v jižní části bývalého benešovského okresu 10 km od města Votice, směrem na Louňovice pod Blaníkem. Rozloha obce Ratměřice je 954 ha a k 31. 12. 2008 zde žilo 251 obyvatel.

Své jméno získala obec podle svého zakladatele, zemana Ratmíra. Po roce 1420 připadla obec Ratměřice městu Tábor, v jehož majetku byla až do roku 1547, kdy král Ferdinand vzal Tábořským všechn majetek. Dne 6. března 1645 (bitva u Jankova) vyhořela celá vesnice a po celé tři roky se zde nikdo neusazoval. V roce 1705 byl v Ratměřicích vystavěn zámek, který posléze zvelebil hrabě Otto Chotek.

Sport

Obec Ratměřice má vlastní sportovní areál, který se nachází u vjezdu do obce ve směru od Jankova. V areálu se nachází fotbalové hřiště, antukové hřiště na nohejbal a volejbal, hřiště s umělým povrchem na streetbasketbal a dětské hřiště. Všechna sportoviště jsou volně přístupná veřejnosti. Provozovatelem areálu je tělovýchovná jednota Svoboda Ratměřice. TJ Svoboda je oddíl se čtyřiačtyřicetiletou tradicí a v současnosti má 176 členů. Svou sportovní činnost soustředí především na kopanou, vedle které se rekreačně provozují nohejbal a odbíjená.

5.2.7 Obec Vojkov

Obec Vojkov se nachází asi 8 km východně od města Sedlčany. Rozloha obce je 1554 ha a k 31. 12. 2008 zde žilo 518 obyvatel.

Obec Vojkov založil v neznámé době (snad ve 12. či 13. století) vladyka Vojtek, jehož potomci se pak psali „z Vojkova“. První historická zmínka o tvrzi je až z roku 1548. V 1. polovině 18. století byl namísto tvrze vystavěn zámek, který v roce 1945 připadl státu a nyní je v něm domov pro seniory.

Sport

V obci Vojkov se nachází víceúčelové hřiště. V obci nepůsobí žádný sportovní oddíl.

5.2.8 Město Votice

Město Votice je položeno na hlavní silnici E 55 (Praha - České Budějovice - Vídeň) 59 km jižně od Prahy, 18 km jižně od Benešova. Ke dni 31. 12. 2008 mělo město 4 481 obyvatel žijících na správním území o rozloze 3640 ha. Od 1. 1. 2003 jsou Votice obcí s rozšířenou působností (tzv. malým okresem) a tvoří přirozené centrum cca patnáctitisícového regionu. Město je součástí Národní sítě Zdravých měst ČR.

Přesný rok založení Votic není znám. Osada vznikla zřejmě někdy ve 2. polovině 12. století. První zmínka o vladykovi Diviši z Otice je z roku 1318. Již ve 14. století měly Votice (do 16. století Otice) různá městská výsadní práva. Od této doby byly Votice vlastnictvím mnoha českých rodů. V letech 1949 až 1960 byly Votice okresním městem. Poté Votický okres zanikl sloučením s okresem Benešovským. Ve Voticích je spousta kulturních památek. Mezi nejznámější patří Mariánské sousoší se sochami sv. Barbory, Rosalie, Rocha a Sebastiana, kostel sv. Václava a především věrná kopie Jeruzalémského Božího hrobu z roku 1685.

Sport

Ve Voticích se nachází nejvíce sportovních oddílů a spolků ze všech obcí mikroregionu. V dnešní době je neznámějším a také nejúspěšnějším sportovním oddílem místní fotbalový klub SK Marila Votice, jehož A- mužstvo hraje třetím rokem divizní soutěž. Dalšími oddíly jsou Tenisový oddíl Sokol Votice, Lukostřelecký oddíl a Tělocvičná jednota Sokol, pod kterou dále spadá oddíl tenisu, lední hokej, volejbal, lyžování, stolní tenis a odbor všestrannosti, který sdružuje cvičení v několika kategoriích (sportovní gymnastika, aerobic, kulturistika, jóga, sálový fotbal).

Ve sportovní historii Votic má nejdůležitější místo Lukostřelecký klub, který byl založen v roce 1958 jako TJ Spartak Tesla Votice. Již v roce 1960 získal člen oddílu Rudolf Toman titul přeborníka ČSSR a votické družstvo skončilo na přeborech druhé. V letech 1961 až 1969 získali místní junioři a juniorky na přeborech ČSSR pětkrát první místo v družstvech, jednotlivci 18 přebornických titulů a vytvořili deset československých rekordů. Votice měly i bohaté mezinárodní styky s lukostřelci cizích zemí, zúčastnily se např. korespondenčního utkání Evropa – Afrika. Oddíl pořádal mezinárodní korespondenční utkání o Pohár města Votic, ve kterém bojovalo 100 závodníků z Anglie, Mongolska, USA, Austrálie a ČSSR. Po roce 1989 se lukostřelecký oddíl osamostatnil a vytvořil Lukostřelecký klub Votice a dodnes stále pokračuje v úspěšné práci. Obzvláště v mládežnických kategoriích se votičtí umisťují na předních místech jak v družstvech, tak v jednotlivcích. Mnoho členů bylo také zařazeno do mládežnického reprezentačního družstva a zúčastnilo se mnoha mezinárodních startů. LK Votice dosáhl úspěchů i na poli organizačním, kdy často technicky zajišťuje jak pořádání MČR, tak i závodů první ligy dospělých. V roce 2001 se závodů Cyrilometodějská FITA zúčastnila i korejská mládežnická reprezentace.

Ve Voticích se nachází tato sportoviště: areál městského stadionu, jehož součástí je fotbalové hřiště s travnatou plochou a atletickou dráhou se škvárovým povrchem, oplocené hřiště pro nohejbal, tuto zimu zbudované nové fotbalové hřiště s umělým povrchem nejnovější generace, na kterém lze hrát mistrovská utkání a skate park. Dále se ve Voticích nacházejí venkovní tenisové a volejbalové kurty, multifunkční hřiště s umělým povrchem v areálu základní školy, lukostřelecká střelnice, sokolovna a tělocvična patřící základní škole. Votice jsou také město s dlouholetou motokrosovou tradicí a tomuto populárnímu sportu slouží nedaleká motokrosová trať.

5.2.9 Obec Vrchotovy Janovice

Obec Vrchotovy Janovice leží asi 20 km jižně od města Benešov. Rozloha obce je 2307 ha a k 31. 12. 2008 zde žilo 940 obyvatel.

Zhruba v polovině 14. století je poprvé doloženo městečko, vysazené v sousedství vsi a vodní tvrze, patřící tehdy panu Herbartovi z Janovic. Dodnes užívaný přívlastek získala obec za vlády Vrchtů z Vrhotic, kteří zde sídlí v letech 1433 až 1528. V Janovicích se vystřídalo několik rodů. V roce 1879 se majiteli velkostatku stali Nádherní z Borutína. Z nich se nejvíce do kulturní historie zapsala uměnímilovná Sidonie Nádherná. Za druhé světové války bylo v místním zámku zřízeno cvičiště SS a po roce 1948 byl zámek zestátněn.

Sport

V obci Vrchtovy Janovice se nachází fotbalové hřiště s travnatým povrchem a působí zde místní fotbalový klub pod záštitou Sokola.

5.2.10 Obec Zvěstov

Obec Zvěstov leží v nejjižnější části středních Čech, v kraji Podblanicka asi 14 km od města Votice ve směru na Louňovice pod Blaníkem. Obec má rozlohu 2240 ha a k 31. 12. 2008 zde žilo 382 obyvatel.

První zmínka o obci je z roku 1383, ale tvrz je doložena až roku 1440 jako bývalé sídlo Mareše ze Zvěstova. Kolem roku 1820 byla tvrz obnovena jako zámek a nyní je vrácen v restituci jako neobyvatelná ruina.

Sport

V obci Zvěstov se nenachází žádné sportoviště a nepůsobí zde ani žádný sportovní klub.

5.3 Dotazníkové šetření

Dotazník (příloha č. 1) s názvem „Situace v oblasti péče o sport v obcích“ je standardizovaný a obsahuje 37 otázek, které zjišťují stav péče o sport v jednotlivých obcích sdružených v Mikroregionu Džbány. Dotazník byl rozeslán e-mailem a poštou k rukám představitelů jednotlivých obcí nebo byl vyplněn přímo osobně se starostou konkrétní obce.

Otázky byly rozděleny do několika okruhů se specifickým zaměřením:

Přehled všech odpovědí představitelů obcí na otázky v dotazníku „Situace v oblasti péče o sport v obcích“ je uveden v tabulce č. 3, která je přílohou této práce.

Otázka č. 1

Zajišťování oblasti sportu

Z této úvodní otázky si lze obecně představit, jak vypadá situace s péčí a rozvojem sportu v jednotlivých obcích. Čtyři z obcí považují oblast sportu za jednu z priorit, čtyři obce přisuzují této oblasti spíše nadprůměrný význam a pouze dvě obce (Miličín a Vojkov) přisuzují této oblasti spíše podprůměrný význam. Z těchto odpovědí vyplývá, že zájem představitelů obcí o tuto oblast je poměrně vysoký. Bohužel finanční možnosti obcí nedovolují takovou podporu, která by odpovídala přisuzovanému významu.

Otázky č. 2 až 9

Prostředky poskytované do oblasti sportu

Všechny obce poskytují prostředky na provoz sportovních zařízení, většina z nich pravidelně jednou či dvakrát ročně a to prostřednictvím finanční částky, která je

vyhrazená pro oblast sportu v rozpočtu obcí. Zbytek obcí poskytuje prostředky nepravidelně. Kromě obce Vojkov, která neposkytuje žádné prostředky na sportovní činnost prováděnou ve sportovních organizacích, poskytují všechny obce tyto prostředky a to většinou pravidelně, jednou či dvakrát ročně. Prostředky na sportovní činnost mimo sportovní organizace poskytují všechny obce a to jak pravidelně, 1x či 2x ročně, tak i nepravidelně dle potřeby. Investiční prostředky do oblasti sportu poskytují 8 obcí spíše dle potřeby, některé i každoročně. Dvě obce investiční prostředky do sportu neposkytují vůbec. V žádné z obcí Mikroregionu neplyne skrze kapitolu „školství“ ve výdajích obecního rozpočtu do oblasti sportu nejvíce finančních prostředků. Kromě kapitoly školství má 5 obcí na straně svého rozpočtu i jiné kapitoly, skrze které plynou finance do oblasti sportu (společenské organizace, využití volného času dětí a mládeže, ostatní tělovýchovná činnost). Všech deset obcí poskytuje finanční prostředky do oblasti sportu přímo z rozpočtu obce. Kromě toho poskytují ještě tři obce finanční prostředky pomocí grantů a jedna obec formou jednorázových finančních příspěvků. Kromě obce Jankov nevlastní žádná další obec podíly ve sportovních spolcích či klubech působících na území obce.

Otázky č. 10 až 15

Sportovní politika obce a dokumenty týkající se sportu

Žádná z obcí nemá zřízenou organizaci, skrze kterou by zajišťovala oblast sportu. Stejně tak nemá žádná obec oblast sportu zahrnutou v programovém prohlášení Rady obce pro toto volební období, 4 obce dokonce žádné programové prohlášení nemají. Obce nemají ani žádný koncepční dokument, týkající se podpory sportu či rozvoje sportu a kromě rozpočtů nemají ani žádný zvláštní dokument určující kritéria rozdělování finančních prostředků určených pro sport. Ve všech obcích je sport součástí obecnější politiky obce a obce nemají žádné zvláštní dokumenty zabývající se oblastí sportu. Kromě dvou obcí (Ratměřice – Plán rozvoje obce na léta 2008 – 2013, a Votice) se ostatní obce oblastí zajišťování sportu nezabývají v žádném ze svých dokumentů.

Otázky č. 16 až 18

Podíl z výdajů obecních rozpočtů do oblastí sportu

Co se týká ročního objemu finančních prostředků určených pro oblast sportu v jednotlivých obcích v posledních pěti letech, v polovině obcí je tento objem přibližně stejný nebo narůstá, v jedné obci kolísá a ve městě Bystřice ho nemohou posoudit z důvodu otevření nové sportovní haly, s jejíž výstavbou byly spojené velké finanční výdaje. Co se týká procentuálního podílu výdajů na oblast sportu na celkovém rozpočtu obcí v posledních pěti letech, u většiny obcí je tento podíl přibližně stejný a u zbylých má tento podíl rostoucí tendenci. Přesný podíl, ani odhad kolika procenty se na výdajích obce podílely prostředky určené pro sport, nemohly uvést 4 obce. Tento údaj uvedly přesně 2 obce: Miličín 0,33% a Olbramovice 7%. Zbylé obce uvedly tento údaj odhadem: Bystřice 0,2%, Jankov 0,3%, Votice 1%, Zvěstov 8%.

Otázky č. 19 až 25

Orgány a pracovníci zabývající se oblastí sportu v obci

Žádná z obcí mikroregionu nemá samostatný odbor, oddělení, zvláštní komisi, či zvláštního pracovníka zabývající se oblastí sportu. Pouze v jedné obci je v každodenní náplni práce jednoho člena zastupitelstva činnost týkající se sportu. Ve zbytku obcí se této činnosti věnují pracovníci obecních úřadů dle potřeby. Mimo úředníky má pouze město Votice dalšího zaměstnance, kterého se týká oblast sportu, a to správce fotbalového stadionu.

Otázky č. 26 až 37

Sportovní zařízení – vlastnictví a podpora

Zde je uveden přehled sportovních zařízení, které jsou ve vlastnictví obcí

- Bystřice: areál fotbalového stadionu – 2 fotbalová hřiště, multifunkční hala, 2x dětská hřiště
- Jankov: tělocvična, fotbalové hřiště, dvě dětská sportovní hřiště, 3 tenisové kurty
- Miličín: fotbalové hřiště
- Neustupov: fotbalové hřiště
- Olbramovice: areál fotbalového stadionu – 2 fotbalová hřiště, dětské sportovní hřiště
- Ratměřice: fotbalové hřiště, hřiště na volejbal, nohejbal a streetbasketbal
- Vojkov: hřiště pro volný čas
- Votice: areál fotbalového stadionu – 2 fotbalová hřiště s přírodním a umělým povrchem, skate park, dětská sportovní hřiště
- Vrchotovy Janovice: 2x fotbalové hřiště, dětské sportovní hřiště
- Zvěstov: dětské sportovní hřiště

Pouze město Bystřice je vlastníkem víceúčelové vodní nádrže vhodné pro koupání.

Turistická zařízení jsou ve vlastnictví těchto obcí:

- Jankov: 2 turistické stezky
- Neustupov: cyklostezka
- Votice: stezka pro pěší s informačními panely
- Vrchotovy Janovice: cyklostezka
- Zvěstov: cyklostezka

Ve vlastnictví žádné z obcí není zařízení pro rekreaci a volný čas.

Tři obce poskytují pravidelně granty, dotace či neinvestiční příspěvky na provoz či údržbu sportovních zařízení. Obec Miličín poskytuje prostředky na provoz fotbalového hřiště a sokolovny. Město Votice poskytuje neinvestiční finanční prostředky na provoz fotbalového klubu, Sokola a lukostřeleckého oddílu. Obec Vrchotovy Janovice poskytuje prostředky na provoz fotbalového hřiště.

Kromě obcí Vojkov a Zvěstov, ve kterých nepůsobí žádný sportovní klub ani tělovýchovný spolek, poskytují všechny ostatní obce části nebo celá sportovní zařízení sportovním klubům a tělovýchovným spolkům a to zdarma či za symbolické nájemné.

Co se týče výstavby nových sportovních zařízení, je šest obcí, které na svém území v posledních letech postavily nebo se podílely na výstavbě těchto zařízení.

- Bystřice: multifunkční sportovní hala
- Jankov: celková rekonstrukce tělocvičny
- Olbramovice: rekonstrukce areálu fotbalového stadionu, výstavba tréninkového hřiště
- Ratměřice: hřiště na streetbasketbal
- Votice: spoluúčast na stavbě fotbalového hřiště s umělým povrchem, skate park
- Vrchotovy Janovice: tréninkové fotbalové hřiště

Žádná z obcí v posledních letech nezrušila žádné sportovní zařízení.

6 Diskuse

Tato práce si kladla za cíl zjistit, na jaké úrovni je podpora sportu obcí sdružených v Mikroregionu Džbány. Dalším cílem bylo zjistit, jakým způsobem funguje spolupráce mezi jednotlivými obcemi Mikroregionu Džbány v oblasti sportu a

zdali je existence tohoto sdružení obcí pro oblast sportu nějakým způsobem přínosná. Dílčím cílem bylo zjistit, jaký je rozdíl v podpoře sportu mezi většími městy a malými obcemi Mikroregionu Džbánu.

Z výsledků dotazníků vyplývá, že si představitelé obcí uvědomují význam a přínos sportu pro své obce a jejich obyvatele. Z rozhovoru s jednotlivými zástupci obcí je zřejmé, že většina z nich považuje sport za významnou složku života obce hlavně v sociální rovině a v oblasti péče o mládež. Stále jsou však obce, které sport nepovažují za příliš důležitou oblast. I když má většina obcí velký zájem na podpoře a rozvoji sportu na svém území, všechny se bohužel potýkají se stejným problémem a to je nedostatek financí, které by umožnily takové investice, jež by vedly ke zlepšení kvality a množství poskytovaných služeb, úroveň materiálního zabezpečení a vybavenosti sportovišť. Jako pozitivní vidím snahu obcí tento problém řešit ve spolupráci se soukromým sektorem. Soukromé subjekty se podílí na spolufinancování sportovních klubů a na správě sportovišť. Dále investují do rekonstrukcí a do výstavby nových sportovišť.

Co se týká nabídky sportovišť v jednotlivých obcích, je jejich počet, podle mého názoru, značně nedostačující. Téměř v každé obci jsou travnatá fotbalová hřiště, ale kromě nich je pestrost dalších sportovišť velice chudá. V současné době, kdy roste popularita méně tradičních nebo nových sportů, je pouze fotbalové hřiště v obci nedostačující. Samozřejmě lze namítnout ze strany představitelů obcí, že vzhledem k počtu obyvatel v jednotlivých obcích a k nepříznivé finanční situaci, se kterou se většina obcí potýká, je nabídka sportovišť dostačující. Při tomto výzkumu jsem se setkal i s názorem, že nabídka je postačující vzhledem k poptávce, že obyvatele nemají o sport zájem. Podle mého názoru by s větším počtem možností stoupl i zájem obyvatel o sport, ne každý chce hrát stále pouze a jen fotbal. Ze strany Mikroregionu Džbány lze v oblasti péče o rozvoj sportu a nabízených služeb na svém území zaznamenat pouze snahu budovat síť značených cyklotras.

Další problém, který vyplývá z dotazníku, je naprostá nepřítomnost odborných pracovníků, kteří by měli, alespoň částečně, ve své pracovní náplni oblast sportu. V malých obcích, kde je omezený počet zaměstnanců obecních úřadů, je tato záležitost

zcela pochopitelná. Bohužel žádného takového pracovníka nemají ani větší města, jako Votice, kde je již počet zaměstnanců městského úřadu mnohem vyšší. Co se týká personálního zabezpečení oblasti sportu na mikroregionální úrovni, je situace naprosto stejná jako v obcích.

Neméně podstatným nedostatkem je neexistence dokumentů, ať na obecní či regionální úrovni, které by pojednávaly o podpoře a rozvoji sportu. Ve Strategické vizi rozvoje Mikroregionu na 10 – 20 let se pojednává pouze o rozvoji turistiky, ale sport jako samostatná oblast je zde opomíjen.

Množství pořádaných sportovních akcí jednotlivými obcemi je také velmi malé. Obce, které mají ve svém vlastnictví fotbalové hřiště, pořádají každoroční letní turnaje v kopané, některé obce pořádají dále dle možností ještě nohejbalové či volejbalové turnaje. Vzhledem k tomu, že zastupitelé obcí považují sport za jeden z významných činitelů sociální integrace obyvatel v obci, mělo by být množství pořádaných sportovních akcí rozhodně vyšší. Na mikroregionální úrovni se sportovní akce, které by se pořádaly ve spolupráci několika obcí, nekonají žádné.

Z názorů jednotlivých představitelů obcí jsem také zjistil, že existence Mikroregionu Džbány nemá pro oblast sportu víceméně žádný větší význam. Každá obec je v oblasti zabezpečení sportu odkázaná sama na sebe a obce ani nijak v této oblasti nespolupracují.

Co se týká rozdílu v podpoře sportu mezi městy a menšími obcemi, nelze z dotazníku zjistit, jaký je rozdíl v procentuálních podílech financí plynoucích z obecních rozpočtů do oblasti sportu, jelikož na tuto otázku nebyli někteří starostové schopni odpovědět. Největší rozdíl tedy spatřuji v možnostech spolupráce obcí se soukromými subjekty, kde je ve větších městech či obcích mnohem vyšší šance sehnat podporu a investice právě ze strany těchto soukromých subjektů. Jak však můžeme vidět na příkladu obce Ratměřice, sehnat dostatek financí je možné i v malé obci. V posledních letech zde byla vybudována dvě nová hřiště a nově vybavena zdejší posilovna. To dokazuje, že pokud je ze strany představitelů obce zájem o rozvoj sportu, nemusí být sehnání financí tak nepřekonatelným problémem bez ohledu na velikost obce.

Zjištěný stav úrovně péče a podpory sportu v Mikroregionu Džbány má zajisté v důsledku vliv na skutečnost, že se odtud za poslední roky úspěšně neprosadil žádný sportovec ve vrcholovém a profesionálním sportu mezi elitu. Jedinou výjimkou je bývalý fotbalový reprezentant Jan Šimák, nyní působící v německé Bundeslize a Miroslav Beránek, bývalý ligový fotbalový hráč a posléze trenér reprezentačního mužstva do 21 let a asistent trenéra české reprezentace, nyní působící v pozici hlavního trenéra 1. FC Brno.

Při srovnání výsledků této práce s výsledky předešlých prací, které se zabývaly stejnou problematikou v jiných dvou mikroregionech, lze konstatovat, že se setkáváme s podobnými trendy – nedostatek finančních zdrojů, chybějící dokumenty týkající se podpory sportu a jeho rozvoje, absence odborných pracovníků na obecních úřadech, kteří by měli v kompetenci tuto oblast. Většina obcí si význam sportu uvědomuje a jejich zájem na jeho podpoře a rozvoji stoupá, ale i v těchto mikroregionech jsou obce, které nemají o rozvoj sportu na svém území zájem.

7 Závěr

Závěrem lze konstatovat, že všechny cíle, jejichž dosažení bylo pro tuto práci vytyčeno, se podařilo splnit, a že výsledky vyplývající z dotazníku a z rozhovorů s představiteli obcí odpovídají mým očekáváním před zahájením výzkumu.

Bohužel musím konstatovat, že z výsledků vyplývá skutečnost, že situace v oblasti zajišťování a podpory sportu na obecní úrovni je stále vcelku neuspokojivá. Za pozitivní lze považovat, že je evidentní snaha ze strany obcí tuto situaci zlepšit, což se, byť velmi pomalu, daří. Alespoň v malé míře jsou budována nová zařízení a ta stávající jsou v rámci možností rekonstruována. Nezbyvá než věřit, že se tato situace bude i nadále zlepšovat a do vedoucích pozic na jednotlivých obecních úřadech se budou dostávat lidé, kteří přikládají podpoře sportu větší váhu.

A jaké jsou tedy možnosti, aby se oblasti sportu dostalo větší podpory? Zajisté je v budoucnu nutné stále spolupracovat se soukromým sektorem, snažit se přizvat ke spolupráci nové investory a ty stávající se snažit v co největší míře udržet. Další možností, jak získat finanční prostředky, je forma využívání dotačních titulů od státu či od Evropské unie. Většina obcí se snaží tyto možnosti v co nejvyšší míře využívat a již se jim podařilo z těchto prostředků úspěšně postavit některá nová sportoviště a na posouzení dalších žádostí o dotace se v současné době čeká. V této záležitosti by měl hrát hlavní řídicí a koordinační roli Mikroregion Džbány, který by měl obcím v něm sdruženým pomáhat hledat a získávat nové finanční zdroje. Dalším krokem, který by zajisté zlepšil úroveň podpory a rozvoje sportu a tělovýchovy v mikroregionu, by měl být vznik samostatného koncepčního dokumentu týkajícího se oblasti sportu jak na regionální, tak i na obecní úrovni. Podpora a rozvoj sportu by pro začátek měly být alespoň zaneseny do Strategie rozvoje Mikroregionu Džbány a mělo by jim zde být věnováno mnohem více pozornosti. Dále by mohlo být přínosné vytvoření koncepčního dokumentu či zřízení zvláštního orgánu, které by se problematikou sportu zabývalo. Podle předsedy Mikroregionu Džbány Mgr. Viktora Lišky se však v dohledné době nepočítá ani s vytvořením žádného koncepčního dokumentu ani se zřízením žádného zvláštního orgánu, které by aktivity v oblasti sportu koordinovaly a řídily. To však podle předsedy mikroregionu není projev opomíjení sportu v mikroregionu, komise či výbory nejsou v rámci vedení mikroregionu zřízeny ani pro další oblasti, např. zdravotnictví, sociální či kulturní.

Kdyby se podařilo zapracovat na zjištěných nedostacích vyplývajících z této práce, myslím si, že existence Mikroregionu Džbány by mohla mít v budoucnu mnohem větší význam pro oblast rozvoje a podpory sportu než je tomu nyní, zvláště když

nynějším předsedou svazku obcí Mikroregionu Džbány je absolvent FTVS a bývalý učitel tělesné výchovy, který přikládá rozvoji této oblasti velký význam.

8 Použitá literatura

1. Analýza financování sportu v české republice. URL,
http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2009/Analyza_financovani_sportu_CR_www.pdf.
2. BALATKA, O. *Péče obcí o sport v regionu Severozápad*. Praha: FTVS - UK, Disertační práce, 2007, 226 s.

3. EGER, L., JAKUBÍKOVÁ, D., JEŽEK, J. *Komunální tělovýchova a sport*. Plzeň: ZČU – FE, 1998. 74 s. ISBN: 80-7082-477-8.
4. HATAŠOVÁ, R. Státní struktury České republiky působící v oblasti zabezpečení sportu. In SLEPIČKA, P., SLEPIČKOVÁ, I. (editoři). *Sport, Stát, společnost. Studijní materiály – dodatek*. Praha: FTVS - UK, 2000. s. 83-96. ISBN: 80-86317-08-0.
5. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN: 80-7367-040-2.
6. HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. 278 s. ISBN: 80-246-0030-7.
7. KOLEKTIV AUTORŮ. *Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850 – 1970*. Praha: Federální statistický úřad, 1978. 678 s.
8. Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu v ČR. Praha: MŠMT, 1999. 25 s.
9. Národní program rozvoje sportu pro všechny. Praha: MŠMT, 2000.
10. NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. Praha: IVS, 2000. 263 s. ISBN: 80-85866-68-4.
11. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, a. s., 2005. 556 s. ISBN: 80-7357-052-1.
12. POTŮČEK, M a kol. *Veřejná politika*. Praha: Slon, 2005. 399 s. ISBN: 80-86429-50-4.
13. SEKOT, A. *Spor a společnost*. Brno: Paido, 2003. 191 s. ISBN: 80-7315-147-6.
14. SLEPIČKA, P., SLEPIČKOVÁ, I. (editoři). *Sport, stát, společnost*. Praha: FTVS - UK, 2000. 337 s. ISBN: 80-86317-06-04.
15. SLEPIČKA, P., SLEPIČKOVÁ, I. (editoři). *Sport, stát, společnost. Studijní materiály – dodatek*. Praha: FTVS – UK, 2000. 70 s. ISBN: 80-86317-08-0.

16. SLEPIČKOVÁ, I. Zajištění sportu na úrovni obcí. In Slepíčka, P., Slepíčková, I. (editoři). *Sport, stát, společnost. Studijní materiály – dodatek*. Praha: FTVS – UK, 2000. s. 38-46. ISBN: 80-86317-08-0.
17. SLEPIČKOVÁ, I. Organizace sportu v České republice – Spolková sféra. In Slepíčka, P., Slepíčková, I. (editoři). *Sport, stát, společnost*. Praha: FTVS – UK, 2000. s. 97-106. ISBN: 80-86317-06-04.
18. SLEPIČKOVÁ, I. *Sport a volný čas. Vybrané kapitoly*. Praha: Karolinum, 2005. 115 s. ISBN: 80-86317-13-7.
19. SLEPIČKOVÁ, I. *Sportovní organizace. Teoretická východiska a situace v ČR po roce 1990*. Praha: Karolinum, 2007. 116 s. ISBN: 978-80-246-1405-2.
20. SLUNEČKOVÁ, K. *Situace v oblasti sportu v rámci obcí Svazku obcí INTEGRO s důrazem na financování sportu*. Praha: FTVS – UK, Diplomová práce, 2008, 74 s.
21. Směry státní politiky na léta 2004-2006. URL, <http://www.msmt.cz/sport/smery-statni-politiky-na-obdobi-2004-2006>.
22. VESELÝ, A., NEKOLA, M. (eds.) *Analýza a tvorba veřejných politik – přístupy, metody a praxe*. Praha: SLON, 2007. 407 s. ISBN: 978-80-86429-75-5.
23. VÖRÖSOVÁ, L. *Péče obcí Regionu Povodí Mratínského potoka o rozvoj sportu*. Praha: FTVS – UK, Diplomová práce, 2008, 99 s.
24. *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů*. Sbírka zákonů České republiky, 2000.
25. *Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů*. Sbírka zákonů České republiky, 2001.

Internetové zdroje

26. <http://www.mikroregiondzbany.cz>
27. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=24>
28. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=44>
29. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=41>
30. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=75>
31. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=45>
32. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=42>
33. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=50>
34. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=47>
35. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=46>
36. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=48>
37. <http://www.mikroregiondzbany.cz/section.php?id=49>
38. http://www.mikroregiondzbany.cz/downloads_list.php
39. http://www.mikroregiondzbany.cz/downloads_list.php?cat_id=15
40. http://www.mikroregiondzbany.cz/_data_app_downloads/cz/Strategie.pdf
41. <http://www.bystrice-bn.cz/new/showpage.php?name=omeste>
42. <http://www.bystrice-bn.cz/new/showpage.php?name=historie>
43. <http://www.obecjankov.cz/jankov6.htm>
44. <http://www.milicin.cz/>
45. <http://www.neustupov.cz/>
46. <http://www.olbramovice.cz/>

47. <http://www.olbramovice.cz/index.php?nid=1393&lid=CZ&oid=136902>
48. <http://www.ratmerice.cz/aktuality/aktuality.php>
49. <http://www.ratmerice.cz/obcanska-vybavenost/obcanska-vybavenost-sluzby.php>
50. <http://mesta.obce.cz/zsu/vyhledat-18448.htm>
51. <http://www.mesto-votice.cz/>
52. <http://www.lkvotice.cz/>
53. <http://www.lkvotice.cz/historie.php>
54. http://www.mesto-votice.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=18504&id=9529&p1=15394
55. <http://mesta.obce.cz/zsu/vyhledat-18648.htm>
56. <http://www.zvestov.cz/>
57. <http://www.msmt.cz/>
58. <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>
59. <http://www.msmt.cz/sport/zakon-o-podpore-sportu>
60. <http://www.msmt.cz/sport/narodni-program-rozvoje-sportu-pro-vsechny>
61. <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>
62. <http://www.czso.cz/>
63. http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0201/
64. <http://www.uur.cz/>
65. <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2208>
66. <http://www.uur.cz/default.asp?ID=1924>
67. <http://www.mmr.cz/>

68. <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika>

69. <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Podpora-regionalniho-rozvoje-v-roce-2009/Podpora-obnovy-venkova>

9 Seznam příloh

Příloha č. 1 – Dotazník „Situace v oblasti péče o sport obcí“

Příloha č. 2 – Stanovy svazku obcí Mikroregionu Džbány

Příloha č. 3 – Tabulka č. 3 – Vyhodnocení dotazníku

Příloha č. 1

Dotazník „Situace v oblasti péče o sport obcí“

(u otázek označených malými římskými číslicemi, můžete označit více odpovědí)

1. Zajišťování oblasti sportu

- a) považuje obec za jednu z priorit
- b) přisuzuje obec spíše nadprůměrný význam

- c) přisuzuje obec spíše podprůměrný význam
- d) obec nepovažuje za důležité

2. Obec poskytuje prostředky na provoz sportovních zařízení

- a) Pravidelně (Uveďte v jakých časových obdobích)
- b) Nepravidelně
- c) Neposkytuje

3. Obec poskytuje prostředky na sportovní činnost prováděnou ve sportovních organizacích

- a) Pravidelně (Uveďte v jakých časových obdobích)
- b) Nepravidelně
- c) Neposkytuje

4. Obec poskytuje prostředky na sportovní činnost prováděnou mimo sportovní organizace

- a) Pravidelně (Uveďte v jakých časových obdobích)
- b) Nepravidelně
- c) Neposkytuje

5. Obec poskytuje investiční prostředky do oblasti sportu

- a) Ano
- b) Ne

Pokud ano, tak

- i. Každoročně
- ii. Také dle požadavků

6. Skrze kapitulu „školství“ ve výdajích rozpočtu obce jde do oblasti sportu nejvíce finančních prostředků

- a) Ano

b) Ne

7. Obec má na straně výdajů svého rozpočtu i jiné kapitoly, skrze které plynou finance do oblasti sportu

a) Ano (Uveďte jaké)

b) Ne

8. Obec poskytuje finanční prostředky do oblastí sportu

i. Přímo z rozpočtu obce

ii. Pomocí grantů

iii. Formou jednorázových investičních finančních příspěvků

iv. Vypisovaných dotací

v. Jiným než výše uvedeným způsobem (Uveďte jakým)

9. Obec vlastní podíly ve sportovních spolcích či klubech působících na území obce

a) Ano

b) Ne

10. Obec zajišťuje oblast sportu skrze jí zřízenou organizaci, která je zaměřená

a) Pouze na tuto oblast

b) Zabývá se i jinými oblastmi

c) Nemáme zřízenou organizaci

11. Sport je zahrnutý jako samostatná oblast v programovém prohlášení Rady obce pro toto volební období

a) Ano

b) Ne

c) Nemáme programové prohlášení

12. Samotný koncepční dokument (nezahrnutý v programovém prohlášení), týkající se podpory či rozvoje sportu, obec

- a) Schválila (Uveďte jaký)
- b) Počítá s jeho schválením (Uveďte jaký)
- c) Nemá ani s žádným nepočítá

13. Obec má vlastní dokument(y) (směrnice, prováděcí předpisy) určující kritéria rozdělování finančních prostředků určených na sport v obci

- a) Ano (Uveďte jaké)
- b) Ne

14. Sport je součástí obecnější politiky obce a obec nemá žádné vlastní dokumenty zabývající se oblastí sportu

- a) Ano
- b) Ne

15. Obec se oblastí zajišťování sportu nezabývá v žádném ze svých dokumentů

- a) Ano
- b) Ne

16. Roční objem finančních prostředků určených pro oblast sportu v obci v posledních pěti letech

- a) Kolísá (Uveďte důvody)
- b) Má rostoucí tendenci
- c) Je přibližně stejný
- d) Nemůžeme posoudit (Uveďte důvody)

17. Procentuální podíl výdajů na oblast sportu na celkovém rozpočtu obce v posledních pěti letech

- a) kolísá

- b) Má rostoucí tendenci
- c) Má klesající tendenci
- d) Je přibližně stejný
- e) Nemůžeme posoudit (Uveďte důvody)

18. Kolika procenty se na výdajích rozpočtu obce podílely prostředky určené pro sport (ve všech výdajových kapitolách) v roce 2008

Zde uveďte přesná procenta, popř. Váš odhad:

- a) Přesně
- b) Odhad
- c) Nemůžeme posoudit

19. Na našem obecním úřadu se sportem zabývá samostatný odbor

- a) Ano (Uveďte název odboru)
- b) Ne

20. Na našem obecním úřadu se sportem zabývá samostatné oddělení

- a) Ano (Uveďte přesný název oddělení)
- b) Ne

21. Na našem obecním úřadu se sportem zabývá zvláštní komise

- a) Ano (Uveďte přesný název komise)
- b) Ne

22. Na našem obecním úřadu se sportem zabývá pouze zvláštní pracovník

- a) Ano (Uveďte přesný název pracovní pozice)
- b) Ne

23. Na našem obecním úřadu se sportem zabývají i jiné, než výše uvedené orgány, útvary či odborníci

- a) Ano (Uveďte jaké)
- b) Ne

Pokud jste na otázky 20 až 24 odpověděli „ne“, pak uveďte důvod, proč se na Vašem obecním úřadu sportem nikdo konkrétní nezabývá

24. Kolik úředníků Vaší radnice má ve své každodenní pracovní náplni i činnosti týkající se oblasti sportu? Do jakých útvarů spadají?

25. Kolika jiných zaměstnanců Vaší radnice se ještě týká oblast sportu? Jakých? (včetně technického a provozního personálu)

26. Obec je vlastníkem stadionu, sportovní haly

- a) Ano (Uveďte kolika a jakých)
- b) Ne

27. Obec je vlastníkem hřišť

- a) Ano (Uveďte kolik a jakých)
- b) Ne

28. Obec je vlastníkem bazénu, koupaliště či jiného areálu vodních sportů

- a) Ano (Uveďte kolika a jakých)
- b) Ne

29. Obec je vlastníkem turistických zařízení (cyklostezky, zimní či letní běžecké tratě, sjezdovky atp.)

- a) Ano (Uveďte jakých)
- b) Ne

30. Obec vlastní sportovní zařízení pro rekreaci a volný čas

- a) Ano (Uveďte jakých)
- b) Ne

31. Obec vlastní jiná než výše uvedená sportovní zařízení

- a) Ano (Uveďte jaká)
- b) Ne

32. Obec poskytuje pravidelně granty, dotace či neinvestiční finanční příspěvky na provoz či údržbu sportovních zařízení

- a) Ano (Uveďte jakých)
- b) Ne

33. Obec poskytuje zdarma či za symbolické nájemné obecní pozemky do užívání sportovním klubům, tělovýchovným spolkům či školským zařízením

- a) Ano
- b) Ne

34. Obec pronajímá části nebo celá sportovní zařízení sportovním klubům či tělovýchovným spolkům

- a) Ano
- b) Ne

35. Obec podporuje sportovní zařízení ve své obci jiným, než výše uvedeným způsobem

- a) Ano (Uveďte jakým)
- b) Ne

36. Obec v posledních letech postavila nějaké sportovní zařízení

- a) Ano (Uveďte jaká)
- b) Ne

37. Obec v posledních letech zrušila nějaké sportovní zařízení

c) Ano (Uveďte jaká)

d) Ne

Příloha č. 2

STANOVY

**Mikroregionu Džbány,
svazku obcí**

Článek I.

Základní ustanovení

1. Mikroregion Džbány, svazek obcí je svazkem obcí podle § 49 až § 53 zákona o obcích (obecní zřízení) č. 128/2000 Sb. Mikroregion Džbány, svazek obcí se dále v těchto stanovách uvádí pouze jako „Mikroregion Džbány“.
2. Členy Mikroregionu Džbány jsou následující obce:

Město Bystřice se sídlem - Dr. Edvarda Beneše 25, 257 51 Bystřice, IČ 00231525

Obec Jankov se sídlem - Na Náměstí 14, 257 03 Jankov, IČ 00231916

Obec Miličín se sídlem – Hájkovo nám. 1, 257 86 Miličín, IČ 00232238

Městys Neustupov se sídlem - Neustupov 94, 257 86 p. Miličín, IČ 00232378

Obec Olbramovice se sídlem - Olbramovice 158, 257 52 Olbramovice, IČ 00232416

Obec Ratměřice se sídlem – Ratměřice 72, 257 03 p. Jankov, IČ 00473481

Obec Vojkov se sídlem – Vojkov 16, 257 53 p. Vrchotovy Janovice, IČ 00232955

Město Votice se sídlem - Komenského nám. 700, 259 17 Votice, IČ 00232963

Městys Vrchotovy Janovice se sídlem - Vrchotovy Janovice 2, 257 53 Vrchotovy Janovice,
IČ 00233005

Obec Zvěstov se sídlem - Zvěstov 13, 257 06 p. Louňovice pod Blaníkem, IČ 00233099
3. Členské obce zastupuje v Mikroregionu Džbány starosta, případně jiný zástupce zvolený zastupitelstvem obce či radou obce.

4. Mikroregion Džbány je právnickou osobou, která odpovídá svým majetkem za neplnění svých povinností. Členové neodpovídají za závazky svazku obcí.
5. Mikroregion Džbány je založen na dobu neurčitou.

Článek II.

Název a sídlo

1. Svazek obcí přijal název: **Mikroregion Džbány, svazek obcí.**
2. Sídlo a adresa svazku obcí: Mikroregion Džbány, svazek obcí, Komenského nám. 700,
259 17 Votice.

Článek III.

Předmět činnosti svazku

Společným cílem Mikroregionu Džbány je maximálně využívat všech pozitivních faktorů mikroregionu k jeho všestrannému rozvoji. Předmětem činnosti Mikroregionu Džbány je společné řešení problémů přesahujících rámec a možnosti jednotlivých obcí, zejména v oblastech komplexní obnovy venkova, ochrany životního prostředí, rozvoje občanské společnosti a rozvoje přiměřeného cestovního ruchu.

Mikroregion Džbány bude zejména:

- ❖ koordinovat regionální rozvojové aktivity a projekty;
- ❖ hledat různé zdroje finančních prostředků, které by sloužily rozvoji mikroregionu;
- ❖ všestranně propagovat mikroregion a jeho potenciál ve vztahu k domácím a zahraničním partnerům a investorům;
- ❖ zprostředkovávat poradenské služby sdruženým obcím se zaměřením na obnovu venkova a regionální rozvoj;
- ❖ podporovat rozvoj občanské společnosti;
- ❖ podporovat rozvoj cestovního ruchu a turistiky.

Článek IV.

Členství v Mikroregionu Džbány

1. Členy Mikroregionu Džbány jsou obce uvedené v Čl. I. odst. 2 těchto stanov.
2. Členy Mikroregionu Džbány se mohou stát další obce, pokud s tím vysloví souhlas zastupitelstvo příslušné obce a valná hromada Mikroregionu Džbány.
3. Členství nového člena Mikroregionu Džbány vzniká na základě písemné žádosti, v níž je vyjádřen souhlas se stanovami a předmětem činnosti Mikroregionu Džbány. Členství vzniká dnem schválení valnou hromadou. Každý člen Mikroregionu Džbány má jeden volební hlas.
4. Základní práva členů: Každý člen má právo účastnit se činnosti Mikroregionu Džbány, podávat návrhy a připomínky týkající se jeho činnosti, účastnit se jednání valné hromady, navrhopvat a volit orgány Mikroregionu Džbány, být volen do těchto orgánů, kontrolovat činnosti Mikroregionu Džbány a uplatňovat požitky dle zakladatelské smlouvy a stanov Mikroregionu Džbány.

5. Základní povinnosti členů: Každý člen je povinen dodržovat tyto stanovy, platit členské příspěvky, aktivně se podílet na činnosti Mikroregionu Džbány, podporovat cíle Mikroregionu Džbány a nepoškozovat jméno Mikroregionu Džbány.
6. Ukončení členství:
 - ❖ obec či město můžou z Mikroregionu Džbány vystoupit, rozhodne-li o tom zastupitelstvo obce, zaplacený roční členský příspěvek na daný rok se nevrací.
 - ❖ členství zaniká výpovědí. Výpovědní lhůta je tříměsíční a počíná běžet 1 dnem měsíce následujícího po podání výpovědi. Nekončí však dříve než posledním dnem měsíce, v němž došlo k úplnému majetkovému vypořádání se členem, který podal výpověď.
 - ❖ obec může být z Mikroregionu Džbány vyloučena za nepodílení se na činnosti Mikroregionu Džbány, za porušování stanov a ohrožování dobrého jména Mikroregionu Džbány nebo za neplacení členských příspěvků, rozhodne-li o tom valná hromada Mikroregionu Džbány. V případě vyloučení člena z Mikroregionu Džbány se zaplacený roční členský příspěvek na daný rok nevrací.
 - ❖ členství obce zaniká zánikem Mikroregionu Džbány či zrušením příslušné obce.

Článek V.

Majetkové poměry

1. Majetek Mikroregionu Džbány je tvořen těmito základními zdroji:
 - a) vstupní jednorázové členské příspěvky nových členů Mikroregionu Džbány. Vstupní jednorázový členský příspěvek je stanoven ve výši 5,- Kč na jednoho občana obce či města a je splatný do 30 dnů od doručení zprávy o přijetí člena.

- b) roční provozní příspěvky jednotlivých členů Mikroregionu Džbány. Výše ročního provozního příspěvku je schvalována valnou hromadou v rámci rozpočtu na daný rok za jednoho občana obce či města a odvíjí se od potřeb Mikroregionu Džbány na daný rok. Roční provozní příspěvek je splatný vždy do 28. února každého kalendářního roku na účet Mikroregionu Džbány, u nových členů vždy do 30 dnů od přijetí za člena. V případě přijetí nového člena s účinností po 30. 6. se platí jedna polovina provozního příspěvku v roce přijetí.
 - c) granty, dotace a jiné podpory
 - d) dary
 - e) finanční prostředky získané činnostmi Mikroregionu Džbány
2. Vložené a poskytnuté prostředky se stávají majetkem Mikroregionu Džbány.
 3. Majetek Mikroregionu Džbány může být použit pouze k cílům, pro něž byl Mikroregion Džbány ustanoven.
 4. V případě vystoupení člena Mikroregionu Džbány, zániku a likvidace Mikroregionu Džbány bude dlouhodobý majetek, který byl získán svazkem obcí, ponechán v obcích, kde je nemovitý majetek situován. Movitý majetek zůstává v držení svazku obcí.

Článek VI.

Hospodaření Mikroregionu Džbány

1. Mikroregion Džbány hospodaří podle rozpočtu, schváleného pro každý kalendářní rok.
2. Rozpočet schvaluje valná hromada, po vyjádření kontrolního výboru. Stejným způsobem schvaluje valná hromada roční zprávu o výsledcích hospodaření a roční účetní závěrku.

3. Mikroregion Džbány se řídí právními předpisy a usneseními valné hromady. Řídí se rovněž příslušnými ustanoveními zákona o obcích, platnými pro dobrovolné svazky obcí.
4. Mikroregion Džbány vede účetnictví o stavu a pohybu majetku, o svých příjmech a výdajích a finančních vztazích k rozpočtům jednotlivých členů.
5. Návrh rozpočtu a vyúčtování hospodaření za uplynulý kalendářní rok musí být vhodným způsobem zveřejněn ve všech obcích, které leží ve správním území členů Mikroregionu Džbány, nejméně 15 dnů před projednáním na zasedání valné hromady Mikroregionu Džbány, aby se k němu občané obcí mohli vyjádřit.

Článek VII.

Orgány Mikroregionu Džbány

1. Mikroregion Džbány vytváří k zabezpečení své činnosti tyto orgány:
 - ❖ valná hromada, jako nejvyšší orgán Mikroregionu Džbány
 - ❖ předseda, jako statutární zástupce Mikroregionu Džbány
 - ❖ místopředseda, jako zástupce předsedy Mikroregionu Džbány
 - ❖ kontrolní výbor, jako kontrolní orgán Mikroregionu Džbány
 - ❖ finanční výbor, jako kontrolní orgán Mikroregionu Džbány
2. Valnou hromadu Mikroregionu Džbány tvoří starostové obcí, případně jiní zástupci obcí, které zvolí příslušné zastupitelstvo či rada obce. Valná hromada rozhoduje o veškeré činnosti a použití finančních prostředků Mikroregionu Džbány.
3. Valná hromada se schází podle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce. Její zasedání svolává a řídí předseda, v jeho nepřítomnosti místopředseda Mikroregionu Džbány. Svolání valné hromady může požadovat svým usnesením též kontrolní

výbor. V naléhavých případech může být valná hromada svolána na žádost nejméně jedné třetiny členských obcí.

4. Valná hromada je způsobilá usnášet se, je-li přítomna nadpoloviční většina členů a usnáší se nadpoloviční většinou přítomných členů. Při rozhodování valné hromady má každý člen jeden volební hlas. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího. Ve své činnosti se valná hromada řídí stanovami a schváleným rozpočtem.
5. Předseda Mikroregionu Džbány je zvolen dvoutřetinovou většinou všech členů na valné hromadě Mikroregionu Džbány. Funkční období předsedy je dvouleté.
6. Místopředseda Mikroregionu Džbány zastupuje předsedu v jeho nepřítomnosti. Místopředseda je zvolen dvoutřetinovou většinou všech členů na valné hromadě Mikroregionu Džbány. Funkční období místopředsedy je dvouleté.
7. Organizaci a řízení běžné činnosti Mikroregionu Džbány, jednání se správními orgány a třetími osobami ve věcech, které souvisejí s činností Mikroregionu Džbány, vede za Mikroregion Džbány předseda, v jeho nepřítomnosti místopředseda, případně pověřený zástupce Mikroregionu Džbány. Písemné právní úkony Mikroregionu Džbány, s nimiž jsou spojena práva nebo povinnosti přesahující desetitisíc korun, podepisuje předseda (případně místopředseda) spolu s jedním dalším pověřeným zástupcem Mikroregionu Džbány. Podepisování se děje tak, že k napsanému či vytištěnému názvu Mikroregion Džbány připojí svůj vlastnoruční podpis předseda (případně místopředseda) a v potřebných případech pověřený zástupce Mikroregionu Džbány.
8. Kontrolní výbor je kontrolním orgánem se všeobecnou působností. Kontrolní výbor je oprávněn kontrolovat veškerou činnost Mikroregionu Džbány. Předseda a další dva členové kontrolního výboru jsou voleni valnou hromadou na funkční období dvou let. Kontrolní výbor ověřuje výsledky hospodaření, připomínkuje návrh rozpočtu a o své činnosti podává k těmto dokumentům valné hromadě svoje stanovisko, spolu se stanoviskem k jednotlivým aktivitám Mikroregionu Džbány. Statutární zástupci všech členských obcí Mikroregionu Džbány mají možnost kontroly činnosti Mikroregionu Džbány ve stejném rozsahu jako kontrolní výbor.

9. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem Mikroregionu Džbány a s jeho finančními prostředky, kontroluje roční účetní uzávěrku, připomínkuje návrh rozpočtu a o své činnosti podává k těmto dokumentům valné hromadě svoje stanoviska. Předseda a další dva členové finančního výboru jsou voleni valnou hromadou na funkční období dvou let.

Článek VIII.

Zrušení a zánik Mikroregionu Džbány

1. Mikroregion Džbány je zrušen a zaniká, rozhodne-li o tom valná hromada.
2. Mikroregion Džbány je zrušen a zaniká, nesejde-li se po dva roky za sebou potřebná většina členů ke konání valné hromady.
3. Před zánikem Mikroregionu Džbány bude provedena jeho likvidace a případný likvidační zůstatek bude rozdělen dle článku V těchto stanov.

IX.

Závěrečná ustanovení

1. Stanovy lze měnit nebo doplňovat pouze usnesením valné hromady Mikroregionu Džbány a schválením zastupitelstvy obcí všech členů Mikroregionu Džbány. Po schválení nových stanov valnou hromadou a po registraci se automaticky ruší stanovy předchozí.
2. Stanovy jsou vyhotoveny ve třech stejnopisech, z nichž jeden bude přiložen k žádosti o zápis Mikroregionu Džbány do registru, a dva zůstanou pro potřeby

Mikroregionu Džbány. Každý člen Mikroregionu Džbány obdrží ověřenou fotokopii těchto stanov.

Ve Vojkově dne 27. 3. 2009

Příloha č. 3

Tabulka č. 3 – Vyhodnocení dotazníku

	Bystrčice	Jasňov	Mlýčín	Neuropov	Olbarnovice	Kaměnice	Vojšov	Vozeč	Vrchotovy Janovice	Zvěstov
1	b	a	c	a	b	b	c	b	a	a
2	a	b	a	a	b	a	b	a	a	a
3	a	b	a	a	a	b	c	a	a	a
4	a	b	b	b	b	b	b	a	a	a
5	a-i	a-i,ii	b	a-ii	a-i,ii	a-i	b	a-ii	a-ii	a-ii
6	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
7	a	b	a	b	a	a	b	b	b	a
8	i	i	i	i	i,ii	i,ii	i	i,iii	i	i,ii
9	b	a	b	b	b	b	b	b	b	b
10	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c
11	c	b	b	b	c	b	c	b	b	c
12	c	c	c	c	c	c	c	c	c	c
13	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
14	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
15	a	a	a	a	a	b	a	b	a	a
16	d	c	c	a	b	b	c	b	c	c
17	b	d	d	d	b	b	d	b	d	d
18	b-0,2%	b-0,3%	a-0,33%	c	a-7%	c	c	b-1%	c	b-8%
19	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
20	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
21	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
22	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
23	b	b	b	b	b	b	b	b	a	b
24	0	0	0	0	průlešinouš	0	0	průlešinouš	1	0
25	0	0	0	0	0	0	0	upraveně	0	0
26	a	b	b	b	a	b	b	a	b	b
27	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
28	a	b	b	b	b	b	b	b	b	b
29	b	a	b	a	b	b	b	a	a	a
30	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
31	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
32	b	b	a	b	b	b	b	a	a	b
33	a	a	a	a	a	a	b	a	a	b
34	a	a	a	a	a	a	a	a	a	b
35	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
36	a	a	b	b	a	a	b	a	a	b
37	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b

